

randstedelijke rekenkamer

Flevoland • Noord-Holland • Utrecht • Zuid-Holland

Doorwerking Kind centraal of cijfers
centraal - *Provincie Noord-Holland*

Doorwerking Kind centraal of cijfers centraal

Provincie Noord-Holland

Amsterdam, mei 2011

Voorwoord

Medio 2010 heeft de voormalige Statencommissie Sociale Infrastructuur Noord-Holland de Rekenkamer verzocht na te gaan in hoeverre de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' zijn opgevolgd. Het doet me plezier dat de doorwerking van onze onderzoeken bij Provinciale Staten hoog op de agenda staat. De resultaten van dit doorwerkingsonderzoek zijn in dit rapport te lezen. Het algemene beeld is dat de aanbevelingen uit begin 2010 nauwelijks zijn opgevolgd. Er is echter op het gebied van jeugdzorg veel in beweging. De aankomende transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten heeft ingrijpende gevolgen voor de provincies. Daarnaast heeft de provincie Noord-Holland diverse herstelwerkzaamheden verricht bij Bureau Jeugdzorg. De Rekenkamer beseft dat de provincie hierdoor weinig tijd heeft gehad om binnen één jaar de gewenste verbeterlagen te bewerkstelligen. Daarnaast beseft de Rekenkamer dat een aantal conclusies en aanbevelingen niet alleen betrekking hebben op de provincie Noord-Holland, maar een gedeeltelijke verantwoordelijkheid zijn van de provincies en het Rijk. Dit neemt niet weg dat de aanbevelingen ons inziens, mede met het oog op een goede overdracht naar de gemeenten, alsnog moeten worden opgepakt.

De aanbevelingen zijn met name gericht op het verbeteren van de informatievoorziening. Wij willen u erop wijzen dat betrouwbare cijfers noodzakelijk zijn voor een goede sturing op en verantwoording over beleid. De uitvoering van aanbevelingen raakt hierdoor ook direct het primaire proces van Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp.

Voor het onderzoek hebben wij documentenonderzoek uitgevoerd en (aanvullende) informatie opgevraagd bij medewerkers van de provincie. Wij willen de betrokken personen hartelijk danken voor hun bijdrage aan dit onderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. Linda Voetee (projectleider) en drs. Arjan Wiggers (directielid).

dr. ir. Ans Hoenderdos-Metselaar MBA
bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer

Inhoudsopgave

Conclusie en aanbevelingen	5
Reactie Gedeputeerde Staten	11
Nawoord Rekenkamer.....	17
Inleiding	19
1. Focus op meerdere indicatoren.....	23
2. Minimaal benodigde managementinformatie	29
3. Minimale eisen registratiesystemen in de jeugdzorg	35
4. Gegevensoverdracht tussen jeugdzorginstellingen	37
5. Bewaartermijn onderliggende gegevens managementinformatie	41
6. Unieke registratienummers	43
7. Uitstroom versus instroom	45
BIJLAGE A Brief GS inzake uitvoering aanbevelingen	47
BIJLAGE B Overzicht ontwikkelde managementinformatie	69
BIJLAGE C Lijst van geraadpleegde bronnen.....	73
BIJLAGE D Lijst van geraadpleegde personen.....	75

Conclusie en aanbevelingen

De afgelopen jaren is er veel te doen geweest over de steeds verder oplopende wachtlijsten in de jeugdzorg. In 2009 heeft de Randstedelijke Rekenkamer onderzoek gedaan naar de wachtlijsten in de jeugdzorg. De aanleiding hiervoor was dat deze wachtlijsten steeds langer werden en dat de provincies eind 2008 met het Rijk afspraken hadden gemaakt om ervoor te zorgen dat eind 2009 kinderen maximaal negen weken hoefden te wachten op jeugdzorg. De Rekenkamer heeft onderzocht in hoeverre het kind centraal stond in de afspraken met het Rijk en wat de wachtlijstcijfers zeiden over de prestaties in de jeugdzorg. De resultaten van dit onderzoek hebben wij op 4 januari 2010 gepresenteerd in het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. De algemene conclusie was dat het kind onvoldoende centraal stond in de prestatieafspraken tussen het Rijk en de provincies én in de managementinformatie die de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (voorheen zorgaanbieders) hierover aanleveren. Daarnaast gaven de wachtlijstcijfers een vertekend beeld van de gerealiseerde effecten, onder meer doordat kinderen die geen acute hulp nodig hadden van de wachtlijst af waren gehaald. Tot slot bleek uit het onderzoek dat met het extra geld meer kinderen waren geholpen, maar ook dat de uitstroom achterbleef ten opzichte van de gelijkblijvende instroom. Hierdoor raakt het systeem 'verstopt' en zijn steeds meer behandelplaatsen nodig.

Provinciale Staten (PS) hebben tijdens de behandeling van het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' op 15 maart 2010 besloten alle aanbevelingen over te nemen. Begin juli 2010 hebben de Statenleden van de commissie Sociale Infrastructuur de Randstedelijke Rekenkamer gevraagd nader onderzoek te doen naar de uitvoering van de aanbevelingen. Met dit 'doorwerkingsonderzoek' geven we hieraan gevolg. Het onderzoek richt zich op de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen per eind maart 2011.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

In welke mate zijn of worden de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' door Gedeputeerde Staten uitgevoerd?

Het antwoord op deze vraag vindt u op de volgende pagina in de conclusie en bijbehorende toelichting. Daaropvolgend zijn nieuwe aanbevelingen opgenomen. De conclusie en aanbevelingen van dit doorwerkingsonderzoek zijn gebaseerd op de oordelen over de uitvoering van de aanbevelingen uit 2010 die in hoofdstuk 1 tot en met 7 staan.

Conclusie

De aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' zijn nauwelijks opgevolgd. Aan de uitvoering van de aanbevelingen is onvoldoende aandacht besteed, dit is voornamelijk overgelaten aan Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp. De belangrijkste knelpunten zijn:

1. Naar aanleiding van ons rapport uit 2010 zijn geen concrete afspraken gemaakt met de jeugdzorginstellingen over de uitvoering van deze aanbevelingen en de verantwoording hierover. Zie p. 7, 21, 38, 42 en 44
2. Privacygevoelige gegevens van kinderen worden sinds 2008 zonder waarborg met betrekking tot het beveiligen van persoonsgegevens tegen verlies of onrechtmatige bewerking aan een extern bureau geleverd (mede gefinancierd door de provincie). Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp handelen hierdoor in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens. De jeugdzorginstellingen hebben geen ondertekende overeenkomst met het externe bureau over de dienstverlening en het eigendom van het datawarehouse. Zie p. 39
3. Er is niet op een deugdelijke manier gerapporteerd over het aantal kinderen dat (on)verantwoord langer dan negen weken wacht op jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg heeft ten behoeve van de rapportage namelijk voor geen van de kinderen op de wachtlijst *inhoudelijk* beoordeeld of het wachten verantwoord was. Op basis van het feit dat bij één kind een crisissituatie was ontstaan voordat de zorg was aangevangen, is bepaald dat in dat ene specifieke geval sprake was van onverantwoord wachten en dat het voor de andere kinderen wel verantwoord was langer te wachten. De wachtlijstcijfers worden hierdoor als het ware 'weggedefinieerd', waardoor de urgentie van de nodige zorg voor de kinderen op de wachtlijst te weinig aandacht krijgt. Zie p. 25
4. De problemen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de managementinformatie zijn niet of nauwelijks aangepakt. De provincie heeft niet geregeld dat registratiesystemen aan minimale eisen moeten voldoen. De provincie heeft geen afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg over centrale aanlevering van beleidsinformatie. De provincie heeft geen afspraken gemaakt met het Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp over het vastleggen van unieke registratienummers (cliëntnummer en indicatiebesluit- of volnummer). De provincie heeft geen zicht op de totstandkoming van de wachtlijstcijfers en keuzes die hierbij gemaakt zijn om kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. Zie p. 35, 38, 42 en 44
5. De managementinformatie is niet doeltreffend en komt niet doelmatig tot stand. De in landelijk en provinciaal verband ontwikkelde managementinformatie is voor een deel overlappend en komt op verschillende manieren tot stand waardoor (1) onnodig informatie dubbel wordt uitgevraagd (2) de aansluiting ontbreekt tussen de cijfers (3) de provincie in totaal € 1,6 miljoen investeert in de ontwikkeling van informatie die voor een deel reeds beschikbaar is of zou moeten zijn bij het 'eigen' Bureau Jeugdzorg. Bovendien bevat de in landelijk verband ontwikkelde managementinformatie veel meer informatie en is deze beter gedefinieerd dan de provinciale ontwikkelde managementinformatie. Zie p. 30
6. De knelpunten bij de uitstroom uit de jeugdzorg zijn onvoldoende onderzocht. In ons rapport uit 2010 is aangegeven dat de instroom in de jeugdzorg niet het probleem bleek te zijn van het ontstaan van wachtlijsten, maar juist de lage uitstroom. Behandelplekken worden soms 'onnodig' bezet gehouden, bijvoorbeeld doordat nazorgtrajecten (denk hierbij onder andere aan begeleid wonen) niet beschikbaar zijn. Zie p. 46
7. In de afspraken met het Rijk is nog steeds onvoldoende rekening gehouden met specifieke doelgroepen. Zo wordt bijvoorbeeld niet gekeken of voor sommige kinderen zonder crisisbesluit negen weken wachten al te lang is en kunnen kinderen voor onbepaalde tijd 'verantwoord' op de wachtlijst komen te staan. Zie p. 23

NB: Kinderen die zonder indicatiebesluit wachten op ambulante jeugdzorg tellen niet meer mee in de wachtlijstcijfers. Hoewel deze kinderen wel wachten op jeugdzorg, zijn deze kinderen niet meer zichtbaar in de rapportages. De huidige cijfers kunnen dus niet worden vergeleken met die uit het verleden. De provincie heeft bij het feitelijk wederhoor aangegeven dat zij dit punt gaan inbrengen in IPO-verband. Zie p. 34

Toelichting: Op 30 maart 2010 hebben Gedeputeerde Staten (GS) besloten het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland op te dragen in aanvulling op het TWIN-H project jeugdzorg concrete maatregelen te formuleren op basis van de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. GS hebben zich hiertoe beperkt en verder geen nadere afspraken gemaakt over de manier waarop het Instellingenberaad de aanbevelingen moet uitvoeren. Pas na aankondiging van dit doorwerkingsonderzoek (d.d. 8 juli 2010) hebben GS het Instellingenberaad verzocht een actueel overzicht te leveren van de eerder genoemde maatregelen en daarbij de stand van zaken aan te geven van de uitvoering van het TWIN-H project jeugdzorg. Hieruit blijkt dat GS geen vinger aan de pols hebben gehouden en de uitvoering van de aanbevelingen voor het grootste deel hebben overgelaten aan Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp. In de brief van 11 november 2010 over de uitvoering van de aanbevelingen (zie bijlage A van dit rapport) hebben GS met betrekking tot de uitvoering van verschillende aanbevelingen aan de Rekenkamer, en op eerdere momenten ook aan de commissie Sociale Infrastructuur, aangegeven dat zij hierover afspraken hebben gemaakt met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp. Tijdens het onderzoek bleek dat de provincie deze afspraken niet kon overhandigen en dat deze afspraken bij nader inzien ook niet waren gemaakt. In onderstaande tabel is per aanbeveling de stand van zaken omtrent de uitvoering weergegeven inclusief het oordeel van de Rekenkamer. De uitgebreide toelichting is te lezen in de hoofdstukken 1 tot en met 7.

Tabel Uitvoering aanbevelingen uit rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'

Aanbeveling (januari 2010)	Stand van zaken uitvoering (eind maart 2011)
<p>Aanbeveling 1: Zorg dat de focus niet op te weinig indicatoren ligt, zodat er ook aandacht is voor aanvullende indicatoren die een en ander kunnen verklaren/nuanceren. Een beperkt aantal indicatoren geeft meestal geen volledig beeld van de situatie en kan tot ongewenste effecten leiden. Zorg zo mogelijk ook dat de afspraken met het Rijk op meerdere indicatoren zijn gebaseerd.</p>	<p>Oordeel = matig De focus is niet meer eenzijdig op de wachtlijstcijfers gericht. De doelen en beoogde resultaten voor eind 2011 zijn echter weinig concreet en/of meetbaar. Daarnaast is er nog steeds te weinig aandacht voor specifieke doelgroepen. Zie p. 23</p> <p>Extra bevinding: Er is niet op een deugdelijke manier gerapporteerd over het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken wacht op jeugdzorg. Zie p. 25</p>
<p>Aanbeveling 2: Bespreek in IPO-verband welke managementinformatie minimaal nodig is om grip te krijgen op de problemen die zich voordoen in de jeugdzorg en maak hierover afspraken met het Rijk. Zorg ervoor dat deze (beperkte set van) informatie eenduidig is gedefinieerd en zo lang mogelijk hetzelfde blijft, zodat de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp de mogelijkheid krijgen deze informatie betrouwbaar en onderling vergelijkbaar aan te leveren.</p>	<p>Oordeel = onvoldoende De provincie Noord-Holland heeft in 2010 gewerkt aan verbeteringen in de managementinformatie. De managementinformatie is echter niet doeltreffend en komt niet doelmatig tot stand. De provincie investeert onnodig in managementinformatie die weinig toevoegt aan reeds beschikbare informatie en die hier niet op aansluit. Zie p. 30</p> <p>Extra bevindingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie heeft aangegeven dat er een ambtelijke Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering is ingesteld. Hierin zijn echter geen ambtenaren van de provincie vertegenwoordigd. 2. De provincie heeft aangegeven dat een data-analist zou kunnen helpen bij het bepalen van de benodigde set managementinformatie. Hier is echter geen gevolg aan gegeven. 3. Kinderen die zonder indicatiebesluit wachten op ambulante jeugdzorg tellen niet meer mee in de wachtlijstcijfers. Hierdoor kunnen de huidige cijfers niet worden vergeleken met die uit het verleden. <p>Zie p. 34</p>

Aanbeveling (januari 2010)	Stand van zaken uitvoering (eind maart 2011)
<p>Aanbeveling 3: Bespreek met de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp waar de registratiesystemen tekortschieten en dwing landelijk af dat de registratiesystemen aan de minimale eisen voldoen. Hanteer bijvoorbeeld een landelijk keurmerk voor registratiesystemen en dwing af dat op termijn alle door de zorginstellingen gebruikte systemen aan dit keurmerk voldoen.</p>	<p>Oordeel = onvoldoende</p> <p>De provincie heeft de problematiek pas eind november 2010 aangekaart in IPO-verband, naar aanleiding van dit doorwerkingsonderzoek. Vanuit het IPO is aangegeven dat het nog niet geregeld is en het ook niet geregeld gaat worden voor de overdracht naar de gemeenten (in de periode 2014-2016). Na de overdracht ligt het bij het Rijk en de gemeenten of zij hiervoor middelen beschikbaar willen stellen. Zie p. 35</p>
<p>Aanbeveling 4: Zorg dat instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp alle relevante informatie over kinderen aan Bureau Jeugdzorg verstrekken en dat vervolgens Bureau Jeugdzorg de wachtlijstcijfers aanlevert aan de provincie. Bureau Jeugdzorg behoort als indicatieorgaan en casemanager het overzicht van de wachtende kinderen te hebben en behoort in staat te zijn om voor kinderen die bij meerdere instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (eventueel achtereenvolgend) zijn aangemeld te ondubbelen. Bureau Jeugdzorg moet daarnaast aan de provincie en het Rijk over de verleende geïndiceerde zorg rapporteren. Laat Bureau Jeugdzorg de wachttijd vanaf datum inwerkingtreding indicatiebesluit berekenen.</p>	<p>Oordeel = onvoldoende</p> <p>De provincie heeft geen afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg over centrale aanlevering van beleidsinformatie. Eind maart 2010 hebben GS juist besloten € 1,6 miljoen te investeren in de ontwikkeling van managementinformatie die vanuit een extern datawarehouse wordt opgesteld. Zie p. 38</p> <p>NB: Dit komt niet overeen met de informatie van GS aan de Rekenkamer dat zij hierover afspraken hadden gemaakt.</p> <p>Extra bevinding: Privacygevoelige gegevens van kinderen worden sinds 2008 zonder waarborg met betrekking tot het beveiligen van persoonsgegevens tegen verlies of onrechtmatige bewerking aan een extern bureau geleverd. Zie p. 39</p> <p>NB: Doordat afspraken over het eigendom van het datawarehouse ontbreken, loopt de provincie het risico dat het externe bureau de dienstverlening eenzijdig kan beëindigen en dat het volledig publiek gefinancierde datawarehouse verloren gaat.</p>
<p>Aanbeveling 5: Zorg ervoor dat de organisaties, die zich verantwoorden, de onderliggende gegevens een nader af te spreken periode bewaren en dat zij transparant kunnen maken welke keuzes zijn gemaakt om individuele kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. Laat, al dan niet door een onafhankelijke partij, controleren of de organisaties de informatie ook conform de eenduidige definities aanleveren.</p>	<p>Oordeel = onvoldoende</p> <p>De provincie heeft geen zicht op de totstandkoming van de wachtlijstcijfers en keuzes die hierbij gemaakt zijn om kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. De provincie heeft geen afspraken gemaakt met het Instellingenberaad over het bewaren van gegevens, de vereiste transparantie van gegevens en de controle bij de verantwoording. Zie p. 42</p> <p>NB: Dit komt niet overeen met de informatie van GS aan de Rekenkamer en de commissie Sociale Infrastructuur dat zij hierover afspraken hadden gemaakt/zouden maken.</p>

Aanbeveling (januari 2010)	Stand van zaken uitvoering (eind maart 2011)
<p>Aanbeveling 6: Maak afspraken met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp ten aanzien van het vastleggen van unieke registratienummers, zodat voor de afgegeven indicaties eenvoudig de bijbehorende zorgtrajecten bij de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zijn te herleiden. Dit vereenvoudigt de communicatie tussen de instellingen en draagt bij aan eenduidige managementinformatie over de situatie van de kinderen.</p>	<p>Oordeel = onvoldoende</p> <p>De provincie loopt nog steeds het risico dat de managementinformatie over kinderen in de jeugdzorg onbetrouwbaar is. De provincie heeft geen afspraken gemaakt met het Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp over het vastleggen van unieke registratienummers (cliëntnummer en indicatiebesluit- of volnummer). Zie p. 44</p> <p>NB: Dit komt niet overeen met de informatie van GS aan de Rekenkamer en de commissie Sociale Infrastructuur dat zij hierover afspraken hadden gemaakt.</p>
<p>Aanbeveling 7: Ga na of de lagere uitstroom veroorzaakt wordt doordat kinderen langer jeugdzorg nodig hebben en of dit bijvoorbeeld te maken heeft met een verzwaring van de problematiek van de kinderen. Probeer aan de hand van de uitkomsten vast te stellen of het mogelijk is de totale duur dat kinderen jeugdzorg krijgen te verkorten. Als dit niet mogelijk is en de huidige instroom (die op dit moment niet verder toeneemt) is niet terug te brengen, hou er dan rekening mee dat de komende jaren meer middelen voor jeugdzorg nodig zullen blijven.</p>	<p>Oordeel = onvoldoende</p> <p>De provincie Noord-Holland is niet nagegaan wat de oorzaken zijn van de lage uitstroom. Zie p. 46</p> <p>NB: De inventarisatie van het IPO naar de knelpunten bij de uitstroom uit de jeugdzorg is gebaseerd op een enquête onder de provincies. Kwantitatief onderzoek waarbij op basis van de dossiers en door middel van interviews wordt nagegaan waarom de zorg niet beëindigd kan worden ontbreekt.</p>

Nieuwe aanbevelingen aan PS

1. Vraag GS de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' alsnog uit te voeren. Hiertoe moeten concrete afspraken gemaakt worden met Bureau Jeugdzorg en instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (zowel over de uitvoering als de verantwoording). Zorg dat u periodiek, bijvoorbeeld in de P&C-rapportages, wordt geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering.
2. Vraag GS om in IPO-verband af te spreken de rapportage over het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken op jeugdzorg wacht te baseren op een door Bureau Jeugdzorg bij indicatiestelling gemaakte inschatting of het al dan niet verantwoord is voor het kind om langer dan negen weken te wachten op jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg moet deze inschatting maken op basis van vastgestelde inhoudelijke criteria (factoren die een rol spelen bij de urgentiebepaling). Doordat de indicatiestelling een momentopname betreft, is het belangrijk dat Bureau Jeugdzorg bekijkt of de situatie van een kind verandert en bewaakt dat de jeugdzorg tijdig wordt ingezet. Aangezien Bureau Jeugdzorg Noord-Holland reeds bij indicatiestelling een risicotaxatie en een inschatting over de urgentie van de aanvang van de zorg maakt, zal de rapportage hierdoor beter aansluiten op de werkwijze van Bureau Jeugdzorg. NB: Vraag GS hierbij in IPO-verband af te spreken te rapporteren over **alle** kinderen die onverantwoord wachten, ook als zij reeds een vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg ontvangen of wachten op zorg bij een landelijk werkende instelling.
3. Vraag GS om niet meer te investeren in de ontwikkeling van een extern datawarehouse, maar om deze middelen in te zetten voor het verbeteren van de registratie bij Bureau Jeugdzorg.

Reactie Gedeputeerde Staten

Op de hierna volgende pagina's is de reactie van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Randstedelijke Rekenkamer
Mevrouw dr.ir.A. Hoenderdos-Metselaar MBA
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. van der Wal
BEL/JZW

Doorkiesnummer (023) 514 3465
walj@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: bestuurlijke nota "Doorwerking Kind centraal of cijfers centraal?"

Geachte mevrouw Hoenderdos-Metselaar,

Bij brief van 26 april 2011 verzocht u ons om een reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen van de concept bestuurlijke nota "Doorwerking Kind centraal of cijfers centraal?". Wij geven graag gevolg aan uw verzoek om onze reactie niet eerder openbaar te maken dan eind mei 2011, wanneer u het rapport met onze reactie in de openbaarheid brengt.

Voorgeschiedenis

In 2009 heeft uw Rekenkamer bij de vier Randstadprovincies onderzoek gedaan naar de wachtlijsten jeugdzorg. In januari 2010 is het rapport "Kind centraal of cijfers centraal?" uitgebracht. Wij besloten de zeven aanbevelingen uit het rapport over te nemen. Het rapport is in maart 2010 behandeld in PS. In juli 2010 heeft de statencommissie Sociale Infrastructuur de Rekenkamer verzocht een heronderzoek te doen naar de uitvoering door GS van de zeven aanbevelingen van het rapport "Kind centraal of cijfers centraal?".

Kern rapport: beoordeling en reactie

De bestuurlijke nota velt een negatief oordeel over de uitvoering van de aanbevelingen. In één geval vindt het rapport de uitvoering matig en in zes gevallen onvoldoende.

Omdat wij in Noord-Holland de veiligheid van het kind centraal stellen vinden wij het goed dat PS en uw Rekenkamer ons scherp houden op de wijze waarop wij ons beleid inrichten en uitvoeren. Wij trekken ons daarom de conclusies uit uw rapport aan en nemen uw aanbevelingen zeer serieus. In onze rol van toezichthouder en regisseur van de jeugdzorg hebben we immers onvoldoende regie gevoerd. Overigens

Kenmerk

2011-25211

Uw kenmerk

2011/AW/064

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Ceylonpoort 5-25
Haarlem [2037 AA]
www.noord-holland.nl

onderschrijven wij de opmerking uit uw voorwoord dat de provincie weinig tijd heeft gehad om binnen één jaar de gewenste verbeterlagen te bewerkstelligen. Hieronder geven wij aan hoe wij met uw conclusies en aanbevelingen om zullen gaan. Allereerst betreuren wij het dat wij onvoldoende regie hebben gevoerd op de verdere uitvoering van uw zeven aanbevelingen. De afspraken die we hebben gemaakt met het Instellingenberaad jeugdzorg, Bureau jeugdzorg en de Jeugd&Opvoedhulpinstellingen naar aanleiding van uw eerste rapport hebben wij onvoldoende vastgelegd en gemonitord. Wij zullen dat alsnog doen en de gemaakte afspraken vastleggen en op planmatige wijze oppakken. Dit betekent dat wij de gemaakte afspraken niet in de dagelijkse werkzaamheden mee laten lopen, maar ze separaat monitoren. Wij houden toezicht en zullen de regie op de afspraken voeren, wij monitoren de zeven aanbevelingen van het eerste rapport en de aanbevelingen van dit heronderzoek en bespreken deze in de periodieke bestuurlijke overleggen met het Instellingenberaad, BJZ en de J&O's en zullen optreden zodra daar aanleiding voor is. Daarmee geven wij invulling aan uw eerste aanbeveling.

Aanbevelingen van de Rekenkamer aan PS

De Rekenkamer doet drie nieuwe aanbevelingen aan PS.

“Aanbeveling 1: de Rekenkamer adviseert aan PS om GS te vragen de zeven eerdere aanbevelingen uit te voeren, hiervoor goede afspraken te maken met BJZ en de zorgaanbieders en PS periodiek te rapporteren (bijvoorbeeld in de P&C rapportages).”

Wij hebben besloten deze aanbeveling over te nemen.

Toelichting: zie onze toelichting hierboven.

“Aanbeveling 2: Vraag GS om in IPO-verband af te spreken de rapportage over het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken op jeugdzorg wacht te baseren op een door Bureau Jeugdzorg bij indicatiestelling gemaakte inschatting of het al dan niet verantwoord is voor het kind om langer dan negen weken te wachten op jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg moet deze inschatting maken op basis van vastgestelde inhoudelijke criteria (factoren die een rol spelen bij de urgentiebepaling). Doordat de indicatiestelling een momentopname betreft, is het belangrijk dat Bureau Jeugdzorg bekijkt of de situatie van een kind verandert en bewaakt dat de jeugdzorg tijdig wordt ingezet. Aangezien Bureau Jeugdzorg Noord-Holland reeds bij indicatiestelling een risicotaxatie en een inschatting over de urgentie van de aanvang van de zorg maakt, zal de rapportage hierdoor beter aansluiten op de werkwijze van Bureau Jeugdzorg.

NB: Vraag GS hierbij in IPO-verband af te spreken te rapporteren over **alle** kinderen die onverantwoord wachten, ook als zij reeds een vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg ontvangen.”

Wij hebben besloten deze aanbeveling over te nemen.

Toelichting:

Wij onderkennen het geschetste knelpunt in de rapportage over onverantwoord wachten en zijn bereid om uw aanbeveling over te nemen. Wij hebben echter twijfel over de uitvoerbaarheid van de door de Rekenkamer voorgestelde oplossing, omdat wij niet kunnen beoordelen of het door de Rekenkamer genoemde screeningsinstrument STEP daarvoor voldoende geschikt is. Voorts weten we dat STEP nog niet volledig in gebruik is bij BJZ. We komen zo nodig met een andere oplossing voor het probleem in de rapportage.

“**Aanbeveling 3:** de Rekenkamer adviseert aan PS om GS te vragen om niet meer te investeren in de ontwikkeling van een extern datawarehouse, maar om deze middelen in te zetten voor het verbeteren van de registratie van BJZ.”

Wij hebben besloten een standpunt over deze aanbeveling te bepalen bij ons besluit over het projectplan in het kader van de TWINH van het Instellingenberaad jeugdzorg.

Toelichting:

Het is essentieel dat de beleidsinformatie betrouwbaar is. We zijn echter van mening dat er momenteel geen mogelijkheid bestaat om betrouwbare informatie te genereren zonder gebruik te maken van het landelijke rapportageformat (LRF), dat BJZ levert, én het datawarehouse. In het kader van de Tweede Investeringsimpuls Noord-Holland (TWINH) hebben PS een projectplan goedgekeurd om de beleidsinformatie verder te verbeteren door het doorontwikkelen van het datawarehouse. Wij nemen binnenkort een besluit over de concrete uitwerking van dit projectplan waarvoor het Instellingenberaad jeugdzorg een voorstel indient. Wij zullen aan de hand van dit projectplan besluiten over de aanbeveling van de Rekenkamer.

Tenslotte berichten wij u dat wij actie ondernemen om ervoor te zorgen dat er een nieuwe overeenkomst tussen het IB en de ADD Groep over het datawarehouse wordt gesloten waarin zaken omtrent de Wet bescherming Persoonsgegevens, de Archiefwet (bewaartermijn, transparantie) en beveiliging tegen verlies, onrechtmatige verwerking, geheimhouding, back-up en eigenaarschap worden geregeld ter oplossing van het door u bij conclusie 2 in uw rapport geconstateerde probleem. De opgestelde overeenkomst ligt thans bij de advocaat en wordt vervolgens aan betrokken partijen voor ondertekening toegezonden. Wij zenden u de overeenkomst deze maand toe.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten
van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

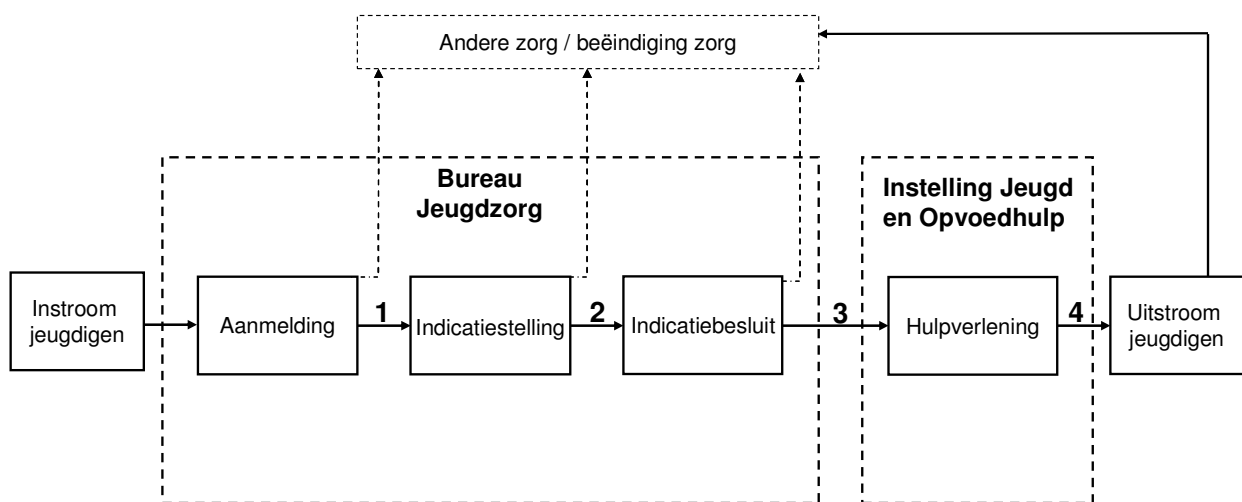
Nawoord Rekenkamer

De Rekenkamer waardeert het dat Gedeputeerde Staten (GS) zich de conclusies uit het rapport aantrekken en de aanbevelingen zeer serieus nemen. Wij zijn hierbij verheugd dat zij met de jeugdzorginstellingen afspraken zullen vastleggen over het alsnog uitvoeren van de aanbevelingen uit 2010 en dat zij dit separaat gaan monitoren. Wij zien dan ook geen aanleiding om op de reactie van GS te reageren.

De Rekenkamer wil alleen haar standpunt met betrekking tot de 'nieuwe' aanbeveling 2 verhelderen, inzake de rapportage over het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken wacht op jeugdzorg. GS geven in hun reactie aan twijfel te hebben over de uitvoerbaarheid van de aanbeveling, omdat zij niet kunnen beoordelen of het screeningsinstrument STEP daarvoor voldoende geschikt is. Wij hebben in de aanbeveling echter het instrument STEP bewust niet genoemd. In dit rapport kunt u op pag. 27-28 onze kanttekening(en) hierbij teruglezen. Het gaat er om dat Bureau Jeugdzorg vóóraf bij indicatiestelling een inschatting maakt of het al dan niet verantwoord is of een kind langer dan negen weken moet wachten op jeugdzorg en niet achteraf constateert dat het in bepaalde gevallen helaas niet verantwoord was. De provincie kan hierbij samen met Bureau Jeugdzorg bepalen welk (screenings)instrument hiervoor het meest geschikt is.

Achtergrond

De afgelopen jaren is er veel te doen geweest over de steeds verder oplopende wachtlijsten in de jeugdzorg. Kinderen die provinciaal gefinancierde jeugdzorg nodig hebben, doorlopen verschillende stappen voordat de zorg daadwerkelijk kan aanvangen. Onderstaande figuur laat de processtappen van de provinciaal gefinancierde jeugdzorgketen zien tot en met het moment dat de behandeling is afgelopen en het kind naar huis kan of andere zorg volstaat. In de figuur zijn op hoofdlijnen de diverse wacht- en doorlooptijden met cijfers aangegeven.

Figuur Mogelijke wacht- en doorlooptijden in de provinciaal gefinancierde jeugdzorgketen

In 2009 heeft de Randstedelijke Rekenkamer onderzoek gedaan naar wachttijd 3: de tijd tussen het indicatiebesluit en de aanvang van de hulpverlening bij de instelling voor Jeugd en Opvoedhulp (voorheen zorgaanbieders). De aanleiding hiervoor was dat de wachtlijst steeds langer werd en dat de provincies eind 2008 met het Rijk afspraken hadden gemaakt om ervoor te zorgen dat eind 2009 kinderen maximaal negen weken hoefden te wachten op jeugdzorg. De Rekenkamer heeft onderzocht in hoeverre het kind centraal stond in de afspraken met het Rijk en wat de wachtlijstcijfers zeiden over de prestaties in de jeugdzorg. De resultaten van dit onderzoek hebben wij op 4 januari 2010 gepresenteerd in het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. De algemene conclusie was dat het kind onvoldoende centraal stond in de prestatieafspraken tussen het Rijk en de provincies én in de managementinformatie die de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp hierover aanleveren. Daarnaast gaven de wachtlijstcijfers een vertekend beeld van de gerealiseerde effecten, onder meer doordat kinderen die geen acute hulp nodig hadden van de wachtlijst af waren gehaald. Tot slot bleek uit het onderzoek dat met het extra geld meer kinderen waren geholpen, maar ook dat de uitstroom achterbleef ten opzichte van de gelijkblijvende instroom. Hierdoor raakt het systeem 'verstopt' en zijn steeds meer behandelplaatsen nodig.

Op basis van het onderzoek zijn **begin januari 2010** de onderstaande zeven aanbevelingen in het rapport geformuleerd:

Aanbeveling 1: Zorg dat de focus niet op te weinig indicatoren ligt, zodat er ook aandacht is voor aanvullende indicatoren die een en ander kunnen verklaren/nuanceren. Een beperkt aantal indicatoren geeft meestal geen

volledig beeld van de situatie en kan tot ongewenste effecten leiden. Zorg zo mogelijk ook dat de afspraken met het Rijk op meerdere indicatoren zijn gebaseerd.

Aanbeveling 2: Bespreek in IPO-verband welke managementinformatie minimaal nodig is om grip te krijgen op de problemen die zich voordoen in de jeugdzorg en maak hierover afspraken met het Rijk. Zorg ervoor dat deze (beperkte set van) informatie eenduidig is gedefinieerd en zo lang mogelijk hetzelfde blijft, zodat de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp de mogelijkheid krijgen deze informatie betrouwbaar en onderling vergelijkbaar aan te leveren.

Aanbeveling 3: Bespreek met de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp waar de registratiesystemen tekortschieten en dwing landelijk af dat de registratiesystemen aan de minimale eisen voldoen. Hanteer bijvoorbeeld een landelijk keurmerk voor registratiesystemen en dwing af dat op termijn alle door de zorginstellingen gebruikte systemen aan dit keurmerk voldoen.

Aanbeveling 4: Zorg dat instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp alle relevante informatie over kinderen aan Bureau Jeugdzorg verstrekken en dat vervolgens Bureau Jeugdzorg de wachtlijstcijfers aanlevert aan de provincie. Bureau Jeugdzorg behoort als indicatieorgaan en casemanager het overzicht van de wachtende kinderen te hebben en behoort in staat te zijn om voor kinderen die bij meerdere instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (eventueel achtereenvolgend) zijn aangemeld te ontdebelen. Bureau Jeugdzorg moet daarnaast aan de provincie en het Rijk over de verleende geïndiceerde zorg rapporteren. Laat Bureau Jeugdzorg de wachttijd vanaf datum inwerkingtreding indicatiebesluit berekenen.

Aanbeveling 5: Zorg ervoor dat de organisaties, die zich verantwoorden, de onderliggende gegevens een nader af te spreken periode bewaren en dat zij transparant kunnen maken welke keuzes zijn gemaakt om individuele kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. Laat, al dan niet door een onafhankelijke partij, controleren of de organisaties de informatie ook conform de eenduidige definities aanleveren.

Aanbeveling 6: Maak afspraken met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp ten aanzien van het vastleggen van unieke registratienummers, zodat voor de afgegeven indicaties eenvoudig de bijbehorende zorgtrajecten bij de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zijn te herleiden. Dit vereenvoudigt de communicatie tussen de instellingen en draagt bij aan eenduidige managementinformatie over de situatie van de kinderen.

Aanbeveling 7: Ga na of de lagere uitstroom veroorzaakt wordt doordat kinderen langer jeugdzorg nodig hebben en of dit bijvoorbeeld te maken heeft met een verzwaring van de problematiek van de kinderen. Probeer aan de hand van de uitkomsten vast te stellen of het mogelijk is de totale duur dat kinderen jeugdzorg krijgen te verkorten. Als dit niet mogelijk is en de huidige instroom (die op dit moment niet verder toeneemt) is niet terug te brengen, hou er dan rekening mee dat de komende jaren meer middelen voor jeugdzorg nodig zullen blijven.

Besluitvorming PS

In de vergadering op 15 maart 2010 hebben PS van de provincie Noord-Holland besloten de aanbevelingen uit het rapport over te nemen. Daarnaast hebben zij GS opgedragen de commissie Sociale Infrastructuur via halfjaarlijkse rapportages te informeren over:

- de wijze waarop de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer worden of zijn uitgewerkt;
- de verbetering van de doorstroming als gevolg van de invoering van de nieuwe sturingsvisie en de Kaisersystematiek;
- de mate waarin de afspraken met de gemeenten hebben geleid tot een betere regeling van de uitstroom.

Aanleiding doorwerkingsonderzoek

Op 5 juli 2010 heeft de commissie Sociale Infrastructuur de Randstedelijke Rekenkamer gevraagd na te gaan of de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' zijn geïntegreerd in het TWIN-H project jeugdzorg. In dit project wordt gewerkt aan het verbeteren van de managementinformatie, door onder meer de verdere ontwikkeling van een datawarehouse bij een extern bureau. De Rekenkamer heeft op 8 juli 2010 per brief aan GS verzocht:

1. een overzicht aan te leveren waarbij per aanbeveling is aangegeven op welke wijze deze wordt opgepakt in dit project;
2. de eerstvolgende halfjaarrapportage aan commissie Sociale Infrastructuur inzake de uitwerking van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer aan te leveren;
3. aan te geven hoe de stappen die zij hebben gezet richting een extern datawarehouse zich verhouden tot onze kanttekeningen daarbij.

Met betrekking tot punt 1 en 3 heeft de Rekenkamer op 15 november 2010 de gevraagde informatie van GS ontvangen (zie bijlage A). Met betrekking tot punt 2 is sinds de behandeling van het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' op 15 maart 2010 tot op heden (eind maart 2011) nog geen halfjaarlijkse rapportage over de uitwerking van de aanbevelingen door GS aan de commissie Sociale Infrastructuur aangeboden. Wel hebben GS eind augustus 2010 een integrale tussenbalans jeugdzorg Noord-Holland aan PS aangeboden, maar hierin wordt niet ingegaan op de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer.

GS hebben naar aanleiding van onze aankondiging van dit doorwerkingsonderzoek het Instellingenberaad Jeugdzorg Noord-Holland, waarin zowel Bureau Jeugdzorg als de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zijn vertegenwoordigd, gevraagd een actueel overzicht te leveren van de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen. De reactie van het Instellingenberaad hebben wij als bijlage bij de reactie van GS ontvangen. Op basis van de reactie van GS en aanvullend onderzoek (documentenstudie, ambtelijk contact via e-mail en telefoon) dat diende ter verduidelijking van deze reactie, heeft de Rekenkamer zich een oordeel gevormd over de uitvoering van de aanbevelingen door de provincie.

Probleemstelling

Het doel van dit onderzoek is PS inzicht geven in de mate waarin GS uitvoering geven aan de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

In welke mate zijn of worden de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' door GS uitgevoerd?

De centrale onderzoeksvraag is niet alleen gericht op het TWIN-H project jeugdzorg, maar op de uitvoering van de aanbevelingen in algemene zin. Hiervoor is gekozen, omdat niet alle aanbevelingen binnen het TWIN-H project jeugdzorg vallen.

Afbakening

Het onderzoek richt zich op de wijze waarop de provincie invulling heeft gegeven aan de aanbevelingen en de afspraken die de provincie hierover heeft gemaakt met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp. Het onderzoek richt zich niet primair op afspraken die de instellingen zelf en/of onderling hebben gemaakt. Dit zou namelijk diepgaand onderzoek vereisen bij Bureau Jeugdzorg en instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp wat buiten de afbakening van dit onderzoek valt. Wij hebben er in dit onderzoek voor gekozen de instellingen zo min mogelijk te belasten. Daar waar relevant is wel de reactie van het Instellingenberaad over de uitvoering van de aanbevelingen wel ter informatie in het rapport opgenomen.

Werkwijze en beoordeling

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode januari 2011 - maart 2011. Begin juli 2010 heeft de Rekenkamer GS gevraagd aan te geven op welke wijze zij de aanbevelingen hebben opgepakt. De reactie van GS van half november 2010 vormde het startpunt voor het onderzoek. Tijdens het onderzoek hebben we aanvullende informatie bij de provincie opgevraagd en diverse documenten bestudeerd (zoals afspraken met het Rijk, verslagen van bijeenkomsten met het Instellingenberaad, managementrapportages en wet- en regelgeving). Op basis van deze informatie zijn wij voor elke aanbeveling tot een oordeel gekomen over de uitvoering.

Leeswijzer

In de hoofdstukken 1 tot en met 7 is voor de aanbevelingen uit 2010 het inhoudelijke oordeel over de uitvoering opgenomen. Met betrekking tot de stappen die zijn gezet richting een extern datawarehouse, verwijzen GS naar hun reactie over de uitvoering van aanbeveling 4. In dit rapport vindt u ons oordeel hierover dan ook terug in het oordeel over de uitvoering van aanbeveling 4 (hoofdstuk 4). In bijlage A is de reactie van GS (inclusief de reactie van het Instellingenberaad) ten aanzien van de uitvoering van de aanbevelingen integraal opgenomen. Bijlage B bevat een overzicht van de ontwikkelde managementinformatie in provinciaal en landelijk verband (behorend bij de uitvoering van aanbeveling 2). In bijlage C en D zijn respectievelijk de geraadpleegde bronnen en de geraadpleegde personen opgenomen.

HOOFDSTUK 1

Focus op meerdere indicatoren

Aanbeveling 1 (januari 2010): Zorg dat de focus niet op te weinig indicatoren ligt, zodat er ook aandacht is voor aanvullende indicatoren die een en ander kunnen verklaren/nuanceren. Een beperkt aantal indicatoren geeft meestal geen volledig beeld van de situatie en kan tot ongewenste effecten leiden. Zorg zo mogelijk ook dat de afspraken met het Rijk op meerdere indicatoren zijn gebaseerd.

Achtergrond: De afspraken tussen het Rijk en de provincies voor de periode 2008-2009 waren te eenzijdig gericht op het terugdringen van de wachtlijsten langer dan negen weken. Hierbij werd onvoldoende rekening gehouden met specifieke doelgroepen. Zo zal bijvoorbeeld voor sommige kinderen vijf weken wachttijd reeds te lang zijn, terwijl in andere gevallen zestien weken bijvoorbeeld nog bespreekbaar is. Uit het onderzoek bleek dat ruim 40% van de kinderen al langer dan 22 weken op de wachtlijst stond en bijna 20% al meer dan 35 weken wachtte op zorg. Om inzicht te krijgen in de volledige problematiek en prestaties in de jeugdzorg zijn ook andere indicatoren nodig.

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'In het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 zijn IPO en Rijk tot afspraken gekomen over concreet te bereiken doelen in de jeugdzorg; o.a. om preventie en vroeginterventie te versterken en instroom in de jeugdzorg te verminderen. De focus ligt niet meer eenzijdig op wachtlijsten. Dit vindt ook zijn weerslag in het provinciale ontwerp- Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011 dat GS 6 juli 2010 hebben vastgesteld en dat in november 2010 definitief wordt vastgesteld.'*¹

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 1: De focus in het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 en de verwerking hiervan in het Noord-Hollandse uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011 is, overeenkomstig GS aangeven, niet meer eenzijdig op de wachtlijstcijfers gericht. De beschreven doelen en beoogde resultaten voor eind 2011 zijn echter weinig concreet en/of meetbaar. Zo zijn begrippen als *eerder geholpen* en *verder verbeterd* niet nader geconcretiseerd, waardoor onduidelijk is welke verbetering ten opzichte van welke uitgangssituatie moet plaatsvinden.

De provincie moet in 2010 en 2011, naast het aantal kinderen dat langer dan negen weken wacht op jeugdzorg, aan het Rijk rapporteren over:

- het aantal kinderen met een crisisbesluit dat niet binnen 24 uur tot jeugdzorg heeft geleid;
- het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken wacht op jeugdzorg.

Ondanks deze twee extra indicatoren is er nog steeds te weinig aandacht voor specifieke doelgroepen. Zo wordt bijvoorbeeld niet gekeken of voor sommige kinderen zonder crisisbesluit negen weken wachten al te lang is en kunnen kinderen voor onbepaalde tijd 'verantwoord' op de wachtlijst komen te staan.

¹ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Toelichting:

Focus op meerdere doelen, maar weinig concreet en/of meetbaar

De provincies hebben met het Rijk bestuurlijke afspraken gemaakt over de financiering en de uitvoering van de provinciale jeugdzorg voor de jaren 2010 en 2011. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011. Hierin is aangegeven dat een te strak gereguleerde indicatiestelling in combinatie met een sterke focus op wachtlijstcijfers moet worden ingewisseld voor een organisatie van de zorg om kinderen en ouders heen, waarbij recht wordt gedaan aan het gegeven dat aard en ernst van de problematiek per kind kan verschillen. De provincie heeft het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 geïntegreerd in het provinciale Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011. In een bijlage bij dit uitvoeringsprogramma is de stand van zaken weergegeven met betrekking tot de uitvoering van het Afsprakenkader.

In het Afsprakenkader zijn drie doelen (cijfers) met bijbehorende resultaten voor eind 2011 (letters) opgenomen:²

1. Komen tot stabilisatie en zelfs daling van de vraag naar geïndiceerde jeugdzorg (tweedelijnszorg).
 - a. Kinderen worden eerder geholpen zodat specialistische jeugdzorg minder vaak nodig is en kinderen vaker in de eigen thuissituatie worden ondersteund (eigen kracht van het gezin).
 - b. De groeiende vraag naar tweedelijnszorg wordt afgeremd.
 - c. Meer provinciale ambulante jeugdzorg wordt zonder indicatie geboden.
2. Meer kinderen worden sneller geholpen.
 - a. De efficiency in de jeugdzorg is verder verbeterd ten opzichte van de situatie op 1 januari 2010.
 - b. Het aanbod op het raakvlak van eerstelijnszorg (WMO/CJG) en tweedelijnszorg (provinciale jeugdzorg) wordt vergroot.
 - c. Het gebruik van dure residentiële hulp wordt teruggedrongen door vergroting van de capaciteit van intensieve pleegzorg en gezinshuizen.
3. Kinderen die niet langer tweedelijns jeugdzorg nodig hebben maar wel eerstelijns nazorg worden aansluitend zonder wachttijd voor nazorg opgevangen in de eerstelijnszorg waardoor de druk op de tweedelijnszorg daalt.
 - a. De knelpunten bij de uitstroom uit de geïndiceerde jeugdzorg naar aansluitende nazorg in de eerstelijnszorg zijn zowel kwantitatief als kwalitatief verminderd.

De resultaten 1a, 1b en 1c zouden in principe een goed beeld kunnen geven van het al dan niet bereiken van de gewenste stabilisatie en zelfs daling van de vraag naar geïndiceerde jeugdzorg (tweedelijnszorg). Indicatoren (inclusief nulmeting) om de resultaten te meten zijn echter niet benoemd. Daarnaast is een aantal begrippen niet nader geconcretiseerd, waardoor onduidelijk is welke verbetering ten opzichte van welke uitgangssituatie moet plaatsvinden. In de te behalen resultaten wordt gesproken over 'kinderen worden *eerder* geholpen', 'de groeiende vraag wordt *afgeremd*' en '*meer* zorg wordt geboden'. De resultaten zouden bijvoorbeeld kunnen worden afgemeten aan het aantal kinderen dat eerstelijnszorg (WMO/CJG) ontvangt (resultaat 1a), het aantal aanmeldingen voor tweedelijnszorg bij de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (resultaat 1b) en het aantal kinderen dat ambulante zorg ontvangt zonder indicatie (resultaat 1c). Belangrijk hierbij is dat de nulmeting (uitgangssituatie) wordt vastgelegd en dat concrete afspraken worden gemaakt over de te bereiken streefwaarde van de indicatoren. Dergelijke nulmetingen ontbreken echter.

Voor het tweede doel geldt hetzelfde als voor het eerste: de benoemde resultaten 2a, 2b en 2c zouden in principe een goed beeld kunnen geven of meer kinderen sneller worden geholpen, maar ook hier ontbreken indicatoren om de resultaten te meten. In de te behalen resultaten wordt gesproken over 'de efficiency is *verder verbeterd*',

² IPO en voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin (2009), Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011, pp. 3-6

'het aanbod wordt *vergroofd*' en 'het gebruik van dure hulp wordt *teruggedrongen* door *vergroting* van'. Deze begrippen zijn niet nader geconcretiseerd, waardoor onduidelijk is welke verbetering ten opzichte van welke uitgangssituatie moet plaatsvinden. Ook voor dit doel zal moeten worden vastgelegd met welke indicatoren het resultaat gemeten gaat worden, wat de uitgangssituatie is en welke streefwaarde gehaald moet worden.

Voor het derde doel geldt dat het doel heel concreet en meetbaar is: Kinderen die niet langer tweedelijns jeugdzorg nodig hebben maar wel eerstelijns nazorg worden aansluitend *zonder wachttijd voor nazorg* opgevangen in de eerstelijnszorg. Het doel is eigenlijk ook direct de indicator (het aantal kinderen dat wacht op nazorg). Echter het hierbij behorende resultaat voor 3a (knelpunten bij de uitstroom uit de jeugdzorg zijn verminderd) is een stuk minder concreet en meetbaar. Uit het begrip *verminderd* wordt niet duidelijk welke verbetering ten opzichte van welke uitgangssituatie moet plaatsvinden.

Twee extra indicatoren, maar onvoldoende gericht op specifieke doelgroepen

Naast de hierboven beschreven doelstellingen, zijn in het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 ook twee prestatieafspraken opgenomen.³ Aan alle kinderen moet de zorg worden geboden die nodig is, waarbij:

- aan kinderen bij wie de veiligheid in het geding is en de kinderen in crisissituaties direct de geïndiceerde zorg wordt geboden;
- de inzet is dat kinderen binnen negen weken worden geholpen. Langer wachten kan als dat volgens Bureau Jeugdzorg voor de betreffende jongere inhoudelijk verantwoord is.

De provincies moeten jaarlijks uiterlijk op 1 oktober aan het Rijk rapporteren over de uitvoering van deze afspraken.

De twee extra prestatieafspraken verdelen de kinderen die jeugdzorg nodig hebben in drie groepen:

1. kinderen met een crisisbesluit die binnen 24 uur geholpen moeten worden;
2. kinderen die binnen negen weken geholpen moeten worden;
3. kinderen die langer dan negen weken kunnen wachten op jeugdzorg.

Door deze indeling wordt voorbijgegaan aan kinderen voor wie crisisopvang niet direct nodig is, maar negen weken wachten wel te lang is. Daarnaast wordt voor kinderen waarvoor langer dan negen weken wachten verantwoord is, niet bepaald *hoeveel* langer wachten dan verantwoord is. Hierdoor kunnen kinderen misschien wel voor onbepaalde tijd 'verantwoord' op de wachtlijst komen te staan. Uit ons onderzoek uit 2009 bleek dat destijds meer dan 40% van de kinderen op de wachtlijst al langer dan 22 weken op jeugdzorg wachtte en ongeveer 20% zelfs meer dan 35 weken.

Extra bevinding bij de uitvoering aanbeveling 1: Volgens de rapportage aan het Rijk wachtte in Noord-Holland op 1 juli 2010 één kind onverantwoord langer dan negen weken op jeugdzorg. Dit is echter niet op een deugdelijke manier bepaald, waardoor het weinig zegt over de urgentie van de nodige zorg voor de kinderen op de wachtlijst. Bureau Jeugdzorg heeft namelijk, ten behoeve van deze rapportage, voor geen van de kinderen op de wachtlijst inhoudelijk beoordeeld of het wachten verantwoord was. Voor het ene kind waarover is gerapporteerd dat het onverantwoord langer dan negen weken wachtte, is dit *achteraf* bepaald, op basis van het feit dat bij dit kind in de periode tussen 1 juli en 16 september 2010 een crisissituatie was ontstaan voordat de zorg was aangevangen.

³ IPO en voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin (2009), Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011, p. 7

Toelichting: Begin 2010 zijn naar aanleiding van het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 door de Tweede Kamer vragen gesteld aan de minister voor Jeugd en Gezin over de voorwaarden waaronder Bureau Jeugdzorg mag besluiten dat het verantwoord is dat een kind langer dan negen weken moet wachten.⁴ Daarbij is specifiek gevraagd of de minister voorbeelden kon geven van situaties waarin het inhoudelijk verantwoord is om een kind langer dan negen weken te laten wachten op jeugdzorg. De minister heeft hierop aangegeven dat de inzet is dat alle kinderen binnen negen weken jeugdzorg ontvangen. Daarnaast gaf de minister aan dat Bureau Jeugdzorg in een individueel geval kan beoordelen dat langer dan negen weken wachten verantwoord is, waarbij hij twee voorbeelden aanhaalde. De minister heeft aangegeven dat het bijvoorbeeld verantwoord is om langer dan negen weken te wachten wanneer:

- een kind dat op pleegzorg wacht tijdelijk bij opa en oma kan wonen totdat er een goede match met een pleeggezin is gemaakt; of
- de overbruggingszorg die is ingezet dusdanig succesvol is, dat het verantwoord is om met de eerst geïndiceerde zorg te wachten.

Uit de reactie van de minister is af te leiden dat het verantwoord langer wachten eerder uitzondering dan regel moet zijn.

Eind september 2010 heeft de provincie de eerste jaarrapportage over de uitvoering van het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 aan het Rijk gestuurd.⁵ Uit deze rapportage blijkt dat op 1 juli 2010 in Noord-Holland totaal 251 kinderen langer dan negen weken op jeugdzorg wachtten. Van deze kinderen op de wachtlijst ontvingen 147 kinderen reeds een vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg. De provincie heeft op basis van afspraken in IPO-verband⁶, zonder professionele beoordeling door Bureau Jeugdzorg, bepaald dat deze 147 kinderen verantwoord langer dan negen weken wachtten. De provincies hebben namelijk afgesproken alleen te rapporteren over het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken wacht op zorg en nog geen enkele vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg ontvangt. De provincies hebben hierdoor indirect besloten dat de overige kinderen op de wachtlijst verantwoord wachten. Dit sluit niet aan op de afspraak van de provincies met het Rijk: langer wachten kan als dat *volgens Bureau Jeugdzorg* voor de betreffende jongere inhoudelijk verantwoord is.

Van de 251 kinderen op de wachtlijst ontvingen 104 kinderen op de wachtlijst nog geen enkele vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg.⁷ Hiervan wachtten 15 kinderen bij een landelijk werkende instelling en 89 kinderen bij een provinciale instelling voor Jeugd en Opvoedhulp. Uit informatie van de provincie blijkt dat alleen voor de 89 kinderen bij een provinciale instelling is bepaald of zij verantwoord of onverantwoord langer dan negen weken wachtten.⁸ Voor de overige 15 kinderen is dit achterwege gelaten. De provincie heeft bij het feitelijk wederhoor aangegeven dat zij met Bureau Jeugdzorg heeft afgesproken dat de kinderen die wachten op zorg bij een landelijk werkende instelling in de toekomst wel worden meegenomen in de rapportage.

Ten aanzien van de 89 kinderen heeft de provincie als volgt aan het IPO gerapporteerd op welke wijze is bepaald hoeveel kinderen onverantwoord wachtten:

'Bureau Jeugdzorg was aanvankelijk van mening dat de hele netto-wachtlijst van 89 moest worden bestempeld als onverantwoord. Bureau Jeugdzorg vond het ook bezwaarlijk tijd te moeten investeren om de

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 839, nr. 52

⁵ Provincie Noord-Holland (2010), Rapportage uitvoering Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011

⁶ IPO (2010), Format rapportage prestatieafspraken Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011

⁷ Provincie Noord-Holland (2010), Rapportage wachtlijstcijfers peildatum 1 juli 2010

⁸ IPO (2010), Bijlage 1 bij agendapunt 4g Brede Overleg- en Adviesgroep Sociaal Beleid: Inventarisatie beoordeling door de Bureaus Jeugdzorg van het aantal onverantwoord wachtenden, 16 december 2010.

hele wachtlijst door te nemen. Wij hebben laten weten een algemene uitspraak niet acceptabel te vinden. Er moet bovendien onderscheid worden gemaakt tussen onwenselijk en onverantwoord. In het geval er echt sprake zou zijn van onverantwoord wachtenden wilden we weten waarom Bureau Jeugdzorg dat niet eerder had gemeld, geen actie had ondernomen of in overleg met GS was getreden om met spoed oplossingen te vinden. Bureau Jeugdzorg heeft daarop de wachtlijst van 1 juli van geval tot geval doorgenomen naar de situatie per 16 september en heeft vastgesteld:

- *dat op 16 september 2010 van de 89 cliënten op de netto-wachtlijst bij 65 cliënten is vastgesteld dat provinciale gefinancierde jeugdzorg is aangevangen of dat cliënten zijn afgevoerd van de wachtlijst wegens annulering of administratieve terugwerkende kracht mutaties;*
- *dat bij één kind in de periode 1 juli tot 16 september 2010 een crisissituatie is ontstaan voordat de zorg is aangevangen. Uit navraag is gebleken dat sprake was van onverantwoord wachten.'*

De manier waarop in Noord-Holland voor deze 89 kinderen achteraf is gereconstrueerd hoeveel kinderen onverantwoord langer dan negen weken hebben gewacht op jeugdzorg sluit niet aan op de voorbeelden die begin 2010 door de minister voor Jeugd en Gezin zijn genoemd.

Het is de taak van Bureau Jeugdzorg om te beoordelen of het voor een kind verantwoord is om langer dan negen weken te wachten op jeugdzorg. De Rekenkamer is van mening dat Bureau Jeugdzorg dit tenminste vooraf bij indicatiestelling moet inschatten. Doordat de indicatiestelling een momentopname betreft, is het belangrijk dat Bureau Jeugdzorg regelmatig bekijkt of de situatie van een kind verandert en bewaakt dat de jeugdzorg tijdig wordt ingezet. Vervolgens kan Bureau Jeugdzorg dan op basis van deze informatie aan de provincie rapporteren hoeveel kinderen onverantwoord langer dan negen weken op jeugdzorg moeten wachten. De provincie heeft bij het feitelijk wederhoor aangegeven dat Bureau Jeugdzorg tijdens de indicatiestelling een risicotaxatie en een inschatting over de urgentie maakt. Daarnaast is aangegeven dat Bureau Jeugdzorg alle wachtlijsten (korter en langer dan negen weken) voortdurend screent op verantwoord/onverantwoord wachten en dat de veiligheid van het kind bij die beoordeling cruciaal is. Mocht tijdens de indicatiestelling of daarna op de wachtlijst de situatie (dreigen te) escaleren dan wordt het kind meteen in zorg genomen. De Rekenkamer merkt op dat voor de rapportage over het aantal kinderen dat onverantwoord wachtte op jeugdzorg geen gebruik is gemaakt van de risicotaxatie en de inschatting van de urgentie die door Bureau Jeugdzorg zijn gemaakt.

STEP-methode

Om de ernst van de problematiek te taxeren en een inschatting te kunnen maken welke zorg er nodig is en hoe snel die zorg geboden moet worden is door het Nederlands Jeugdinstituut (Nji) een compacte vragenlijst ontwikkeld, de Standaard Taxatie Ernst van de Problematiek (verder afgekort als STEP).⁹ Landelijk zijn afspraken gemaakt over het gebruik van STEP door Bureau Jeugdzorg.¹⁰ Bureau Jeugdzorg Noord-Holland heeft zich ook gecommitteerd aan de overeengekomen afspraken.¹¹ Bureau Jeugdzorg moet bij het nemen van het indicatiebesluit de urgentie van de zorg inschatten. Hierbij moet worden aangegeven hoe lang de cliënt zonder hulp kan zonder dat het probleem verergerd c.q. uitstel van hulp schadelijke gevolgen heeft voor de cliënt. Als er reeds zorg wordt of is verleend, moet worden aangegeven hoe urgent eventuele vervolghulp is.

Bij het inschatten van de urgentie kan worden gekozen uit vijf categorieën:

1. N.v.t. of de zorg kan zonder nadere tijdsbepaling uitgesteld worden.
2. De interventie kan tot zeker 12 weken worden uitgesteld.
3. De interventie moet binnen vier weken starten of continueren.
4. De interventie moet binnen vijf dagen starten of continueren.
5. De interventie moet binnen 24 uur starten of continueren.

⁹ Nji (2010), STEP Standaard Taxatie Ernst Problematiek Handleiding 2010

¹⁰ Voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin, voormalig ministerie van Justitie, IPO en Jeugdzorg Nederland (voorheen MOgroep Jeugdzorg) (2009), Raamwerkafspraken prestatie-indicatoren

¹¹ Het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland, Brief aan de provincie Noord-Holland, 27 oktober 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Mogelijkheden gebruik STEP ten behoeve van rapportage over de wachtlijsten

De vijf categorieën uit de STEP vragenlijst zouden volgens de Rekenkamer kunnen worden gebruikt bij de rapportage over het aantal kinderen dat (on)verantwoord op jeugdzorg moest wachten. Deze categorieën houden namelijk rekening met verschillende doelgroepen, zoals wij hebben aanbevolen in ons rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. Voor het ene kind moet de jeugdzorg binnen vijf dagen aanvangen, terwijl andere kinderen 12 weken of langer kunnen wachten op jeugdzorg. De vijf categorieën om te bepalen hoe lang het voor een kind verantwoord is om te wachten op jeugdzorg sluiten echter niet aan op de 'norm' van negen weken wachttijd in de jeugdzorg in de afspraken met het Rijk over de wachtlijsten. Om STEP toch te kunnen gebruiken zouden de provincies nieuwe afspraken met het Rijk kunnen maken die aansluiten op de STEP-methode waarbij de 'norm' van negen weken wachttijd wordt losgelaten. Als de 'norm' van negen weken wachttijd gehandhaafd moet worden dan zouden de categorieën in de STEP vragenlijst aangepast kunnen worden.

Begin november 2010 stelt de staatssecretaris van VWS dat het van groot belang is dat Bureau Jeugdzorg kijkt of er sprake is van onverantwoorde situaties bij kinderen die geheel geen zorg ontvangen.¹² Tegelijkertijd stelt ze dat per 1 september 2010 voor de groep kinderen die geen zorg ontvangt¹³, naar het oordeel van Bureau Jeugdzorg, dit in verreweg de meeste gevallen niet leidt tot onverantwoorde situaties. Volgens de staatssecretaris is het noodzakelijk dat provincies hier vinger aan de pols houden. Doordat in de provincie Noord-Holland niet op basis van een inschatting vooraf is gerapporteerd over het aantal kinderen dat onverantwoord langer dan negen weken wachtte, heeft de provincie geen inzicht en kan ze geen vinger aan de pols houden.

¹² Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 839, nr. 75

¹³ De provincie Noord-Holland heeft peildatum 1 juli 2010 gehanteerd in plaats van 1 september 2010

HOOFDSTUK 2

Minimaal benodigde managementinformatie

Aanbeveling 2 (januari 2010): Bespreek in IPO-verband welke managementinformatie minimaal nodig is om grip te krijgen op de problemen die zich voordoen in de jeugdzorg en maak hierover afspraken met het Rijk. Zorg ervoor dat deze (beperkte set van) informatie eenduidig is gedefinieerd en zo lang mogelijk hetzelfde blijft, zodat de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp de mogelijkheid krijgen deze informatie betrouwbaar en onderling vergelijkbaar aan te leveren.

Achtergrond: De managementinformatie van Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp was in 2009 nog onvoldoende betrouwbaar en vergelijkbaar. Tijdens het onderzoek hebben diverse instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp aangegeven dat zij last hebben (gehad) van steeds veranderende definities bij het genereren van de managementinformatie. Ondanks diverse pogingen waren betrokken partijen er landelijk niet in geslaagd om verschillende definities eenduidig vast te stellen. Begin 2010 zou het landelijke Rapportageformat beleidsinformatie jeugdzorg betreffende de kwartaalrapportages van de Bureaus Jeugdzorg worden aangepast.

Uit het onderzoek bleek ook dat de wachtlijstcijfers een vertekend beeld gaven van de gerealiseerde effecten. Dit kwam doordat anders werd geteld en geregistreerd dan in de jaren daarvoor. Kinderen die geen acute hulp nodig hadden, werden bijvoorbeeld van de wachtlijst gehaald. Het gemaakte onderscheid tussen acuut en niet acuut was niet helder gedefinieerd. We konden deze keuzes ook niet reconstrueren, omdat de lijsten met wachtende kinderen niet waren bewaard (zie aanbeveling 5 uit 2010, hoofdstuk 5). Daarnaast concludeerden we dat de daling van de wachtlijst groter leek door het wegwerken van registratieachterstanden uit het verleden.

Toevoeging GS bij uitvoering aanbeveling 2 (februari 2010): GS hebben naar aanleiding van een gesprek met de Rekenkamer in februari 2010 tijdens de commissievergadering van Sociale Infrastructuur aangegeven dat er behoefte is aan data-analisten met specifieke kennis over het werkveld. Een data-analist zou volgens GS kunnen selecteren welke geregistreeerde informatie nodig is voor het formuleren en controleren van het beleid van elke betrokken instantie en welke informatie facultatief of wellicht overbodig is. Daarbij is opgemerkt dat als dit wordt teruggekoppeld naar de medewerkers, het signaal wordt afgegeven dat er én iets met de cijfers is gedaan én dat mogelijk kan worden volstaan met het invoeren van minder gegevens.¹⁴

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'De set managementinformatie is eind 2009 in IPO-verband met het voormalige ministerie voor Jeugd en Gezin besproken en daarna door Jeugdzorg Nederland (voorheen de MOgroep) op uitvoerbaarheid onderzocht. De landelijke set beleidsinformatie moet in 2011 operationeel zijn in verband met het nieuwe aansturing- en financieringssysteem voor de jeugdzorg.'*¹⁵

¹⁴ Provincie Noord-Holland, Verslag vergadering commissie Sociale Infrastructuur, 15 februari 2010

¹⁵ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

*'Wij hebben in het voorjaar 2010 met het Instellingenberaad een ambtelijke Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering ingesteld om onder andere de beleidsinformatie te analyseren en verbeteringen in de informatievoorziening aan te brengen.'*¹⁶

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 2: De provincie Noord-Holland heeft in 2010 gewerkt aan verbeteringen in de managementinformatie, zowel in landelijk verband (vanuit het IPO) als in provinciaal verband (met het Instellingenberaad in het TWIN-H project jeugdzorg).

De ontwikkelde managementinformatie is echter niet doeltreffend en komt niet doelmatig tot stand. De in landelijk verband ontwikkelde managementinformatie komt rechtstreeks voort uit het registratiesysteem van Bureau Jeugdzorg en is een verplichting vanuit de Wet op de jeugdzorg. De in provinciaal verband ontwikkelde managementinformatie komt voort uit een extern datawarehouse en is volgens de provincie noodzakelijk voor een adequate sturing. De provincie bekostigt de ontwikkeling van deze laatstgenoemde managementinformatie voor in totaal € 1,6 miljoen. De managementinformatie is voor een deel overlappend en komt op verschillende manieren tot stand waardoor:

- onnodig informatie dubbel wordt uitgevraagd wat de jeugdzorginstellingen tijd en geld kost;
- de aansluiting ontbreekt tussen de cijfers die aan het Rijk worden gerapporteerd en de cijfers waarop de provincie stuurt;
- de provincie investeert in de ontwikkeling van managementinformatie die voor een deel reeds beschikbaar is of zou moeten zijn bij het 'eigen' Bureau Jeugdzorg.

De in landelijk verband ontwikkelde managementinformatie bevat veel meer informatie en is beter gedefinieerd dan de provinciale ontwikkelde managementinformatie. De in provinciaal ontwikkelde managementinformatie bevat weinig aanvullende informatie en geen afspraken over de definities. Daarnaast ontbreekt een goede toelichting/interpretatie bij de cijfers en grafieken.

Toelichting:

In het project BAM – Beter, Anders, Minder – hebben het voormalige ministerie voor Jeugd en Gezin, het ministerie van Justitie, het IPO, Jeugdzorg Nederland en de Raad voor de Kinderbescherming in 2009 en 2010 samengewerkt om tot verbeteringen te komen in de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de landelijke beleidsinformatie over de jeugdzorg. De provincie Noord-Holland heeft in IPO-verband deelgenomen aan de bijeenkomsten over deze nieuwe set beleidsinformatie die Bureau Jeugdzorg ieder kwartaal moet aanleveren.

De projectgroep heeft de volgende uitgangspunten voor de verbetering gehanteerd:¹⁷

- één uitvraag van beleidsinformatie;
- aansluiten bij de informatiebehoefte van de instellingen zelf;
- minder uitvraag van items;
- gegevens over unieke cliënten en cliëntstromen;
- betrouwbare informatie en dus goede definities;
- betekenisvolle beleidsinformatie, passend bij de visie op en het beleid voor de jeugdzorg.

Het project BAM heeft geleid tot een nieuw landelijk rapportageformat (wat vragen we uit?), gegevenswoordenboek (welke definities worden gehanteerd?) en informatieprotocol (hoe vragen we uit?). De invoering hiervan zal naar verwachting op 1 april 2011 plaatsvinden.

¹⁶ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

¹⁷ Voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin, voormalig ministerie van Justitie, IPO, Jeugdzorg Nederland (voorheen MOgroep) en de Raad voor de Kinderbescherming (2010), Rapportageformat beleidsinformatie Jeugdzorg

Naast dit landelijke traject heeft de provincie op provinciaal niveau gewerkt aan de verbetering van de managementinformatie in het TWIN-H project jeugdzorg.¹⁸ De provincie heeft aan het Instellingenberaad aangegeven aan welke informatie de provincie behoefte heeft, waarbij is aangegeven dat de presentatie van groot belang is. De provincie merkt op dat de informatie leesbaar en helder moet zijn en voorzien van een goede toelichting/interpretatie. De provincie heeft begin mei 2010 ingestemd met het voorstel van het Instellingenberaad met betrekking tot de informatie die zij elk kwartaal aan de provincie aanleveren.¹⁹

Op basis van een vergelijking van de twee ontwikkelde kwartaalrapportages (landelijk en provinciaal verband) constateert de Rekenkamer dat deze op verschillende punten overlappen. Zo is bijvoorbeeld in beide rapportages de volgende informatie opgenomen:

1. het aantal unieke cliënten bij Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp;
2. het aantal unieke aantal jeugdigen met een eerste aanspraak;
3. de geleverde zorg.

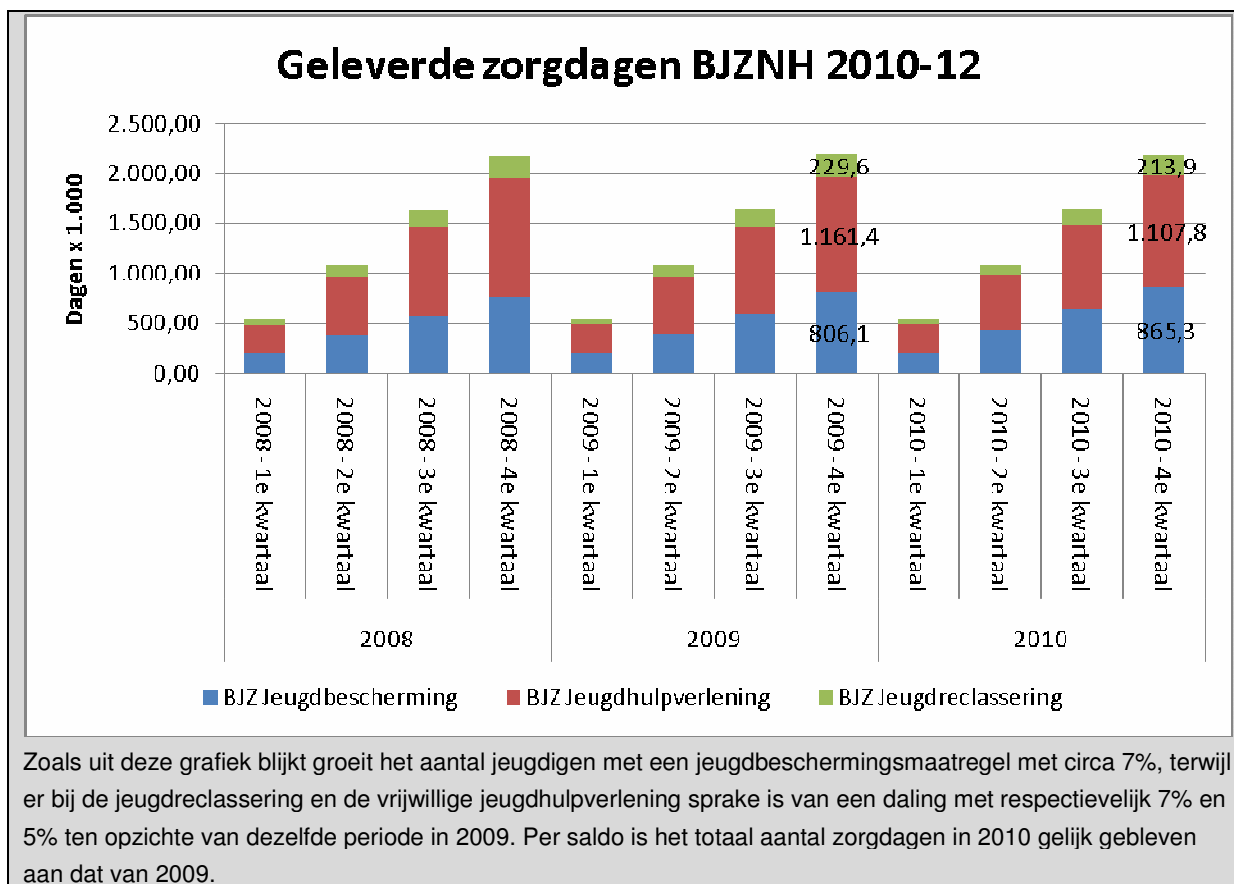
In bijlage A is een overzicht opgenomen van de managementinformatie die in provinciaal en landelijk verband is ontwikkeld. In dit overzicht is zichtbaar gemaakt welke informatie overlappend is en welke niet. Doordat deze informatie op verschillende manieren tot stand komt (uit verschillende registratiesystemen, door verschillende partijen opgesteld op basis van verschillende definities) zullen de cijfers niet op elkaar aansluiten.

Uit het overzicht in bijlage A blijkt eveneens dat de in landelijk verband ontwikkelde managementinformatie veel meer informatie bevat en beter gedefinieerd is dan de provinciale ontwikkelde managementinformatie. Bij het nieuwe landelijk rapportageformat is een uitgebreide toelichting opgenomen met betrekking tot de gegevens die in de tabellen moeten worden opgenomen. Daarnaast is een bijbehorend gegevenswoordenboek opgesteld waarin de definities zijn vastgelegd van de gegevens die moeten worden geregistreerd. Bovenstaande is niet gebeurd voor het in provinciaal verband ontwikkelde rapportageformat. Hierdoor heeft de provincie onvoldoende inzicht in de betekenis van deze gerapporteerde informatie. Daarnaast is de informatie op sommige onderdelen niet helder en ontbreekt een goede toelichting/interpretatie. Ter illustratie hiervan zijn de volgende twee voorbeelden opgenomen.

¹⁸ Provincie Noord-Holland, GS-besluit 2010-15016, 30 maart 2010

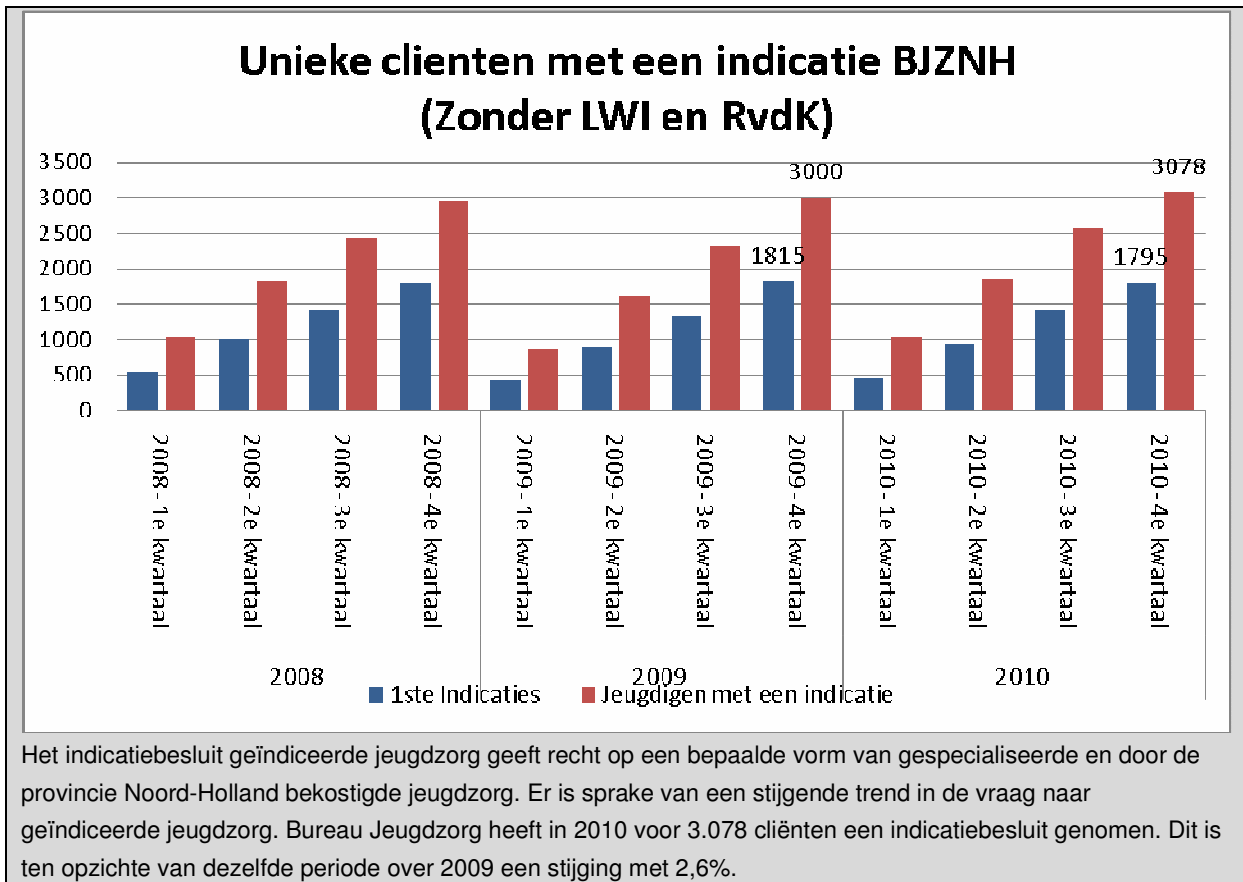
¹⁹ Provincie Noord-Holland, Memo aan Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp, 6 mei 2010

Voorbeeld 1 uit vierde kwartaalrapportage 2010 (provinciaal verband):

In de toelichting bij de grafiek staat dat uit de grafiek blijkt dat het aantal jeugdigen met een beschermingsmaatregel met circa 7% groeit. Uit de grafiek is echter alleen af te leiden dat het aantal zorgdagen met 7% toeneemt. Een stijging van het aantal zorgdagen betekent niet altijd een toename van het aantal jeugdigen dat zorg ontvangt. De stijging van het aantal zorgdagen zou ook kunnen komen doordat jeugdigen langer zorg ontvangen. Om een dergelijke conclusie te kunnen trekken, is nadere informatie nodig die niet in de grafiek is opgenomen.

Voorbeeld 2 uit vierde kwartaalrapportage 2010 (provinciaal verband):

In de toelichting bij de grafiek staat dat er een sprake is van een stijgende trend in de vraag naar geïndiceerde jeugdzorg. Dit wordt onderbouwd door de stijging van 2,6% van het aantal genomen indicatiebesluiten door Bureau Jeugdzorg. Maar doordat hierin ook de herindicaties zijn meegeteld, zegt het aantal genomen indicatiebesluiten niets over de vraag naar geïndiceerde jeugdzorg. Herindicaties kunnen om verschillende redenen plaatsvinden. Bij een indicatiebesluit moet namelijk door Bureau Jeugdzorg worden aangegeven hoe lang de aanspraak geldig is.²⁰ Daarna moeten zij opnieuw een indicatiebesluit nemen. Wanneer discussie tussen Bureau Jeugdzorg en een instelling voor Jeugd en Opvoedhulp ontstaat over een indicatiebesluit wordt soms ook een nieuw besluit genomen. Hierdoor kan op basis van het totaal aantal genomen indicatiebesluiten niet worden geconcludeerd dat de vraag naar geïndiceerde jeugdzorg is gestegen. Het aantal eerste indicaties is hier een betere indicator voor. Uit de grafiek blijkt dat het aantal eerste indicaties in 2010 licht is gedaald ten opzichte van het aantal eerste indicaties in 2009 (van 1.815 naar 1.795).

²⁰ Art. 6 lid c en d Wet op de jeugdzorg

Extra bevindingen bij uitvoering aanbeveling 2:

1. In de 'ambtelijke Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering', die GS naar eigen zeggen samen met het Instellingenberaad hebben ingesteld, zijn geen ambtenaren van de provincie vertegenwoordigd. In totaal hebben ambtenaren van de provincie tweemaal met de Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering van het Instellingenberaad overlegd, waarvan eenmaal over de verbeteringen in de managementinformatie.
2. De provincie heeft geen deskundigheid op het gebied van data-analyse aangetrokken of ingehuurd om haar te ondersteunen bij het bepalen van de managementinformatie die minimaal nodig is om grip te krijgen op de problemen die zich voordoen in de jeugdzorg. Dit ondanks het betoog van GS in februari 2010 waarin zij het belang van dergelijke data-analisten voor de provincie benadrukten.
3. Kinderen die wachten op ambulante jeugdzorg die door de provincie wordt gefinancierd, maar waarvoor in vervolg op de landelijke afspraken voor 2010 en 2011 geen indicatiebesluit meer vereist is, worden niet meegeteld in de wachtlijstcijfers. Hoewel deze kinderen wel wachten op jeugdzorg, zijn deze kinderen niet meer zichtbaar in de rapportages. De huidige wachtlijstcijfers kunnen dus niet worden vergeleken met de cijfers uit 2008/2009, omdat een deel van de kinderen dat wacht voorheen wel werd meegeteld maar nu niet meer. De provincie heeft bij het feitelijk wederhoor aangegeven dat zij dit punt gaan inbrengen in IPO-verband.

Toelichting:**Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering niet ambtelijk vertegenwoordigd**

GS hebben in november 2010 aan de Rekenkamer aangegeven dat zij in het voorjaar 2010 met het Instellingenberaad een ambtelijke Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering hebben ingesteld om onder andere de beleidsinformatie te analyseren en verbeteringen in de informatievoorziening aan te brengen. Bij navraag bleek echter dat het een stuurgroep van het Instellingenberaad betreft waarin de provincie niet is vertegenwoordigd.

Geen ondersteuning data-analisten

Op basis van het betoog van GS in februari 2010 over het belang van data-analisten met specifieke kennis over het werkveld om de provincie te ondersteunen bij het bepalen van de minimale set managementinformatie, verwachtte de Rekenkamer dat deze inmiddels zouden zijn aangesteld. De provincie heeft aangegeven geen data-analisten te hebben aangetrokken/ingehuurd, maar dat de taken vanuit het Instellingenberaad worden verricht door het externe bureau en intern door medewerkers van de provincie.

Invloed ambulante zorg zonder indicatie op wachtlijstcijfers

In het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 is vastgelegd dat de provincies het mogelijk maken dat instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zonder indicatiebesluit ambulante jeugdzorg aan kinderen kunnen verlenen.²¹ Aangezien de wachtlijstcijfers alleen betrekking hebben op geïndiceerde jeugdzorg, tellen deze kinderen daarin niet mee. In het verleden telden de kinderen die langer dan negen weken wachtten op ambulante jeugdzorg wel mee in de wachtlijstcijfers. De huidige wachtlijstcijfers zijn daarom niet vergelijkbaar met de cijfers uit het verleden. De problematiek van de kinderen is niet veranderd, de manier waarop ze geteld worden wel. Daarbij hebben GS van de provincie Noord-Holland in het Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011 opgenomen dat zij met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp afspraken willen maken over de afbouw van residentiële hulpverlening ten behoeve van ambulante hulpverlening.²² De groep kinderen die niet meetelt in de wachtlijstcijfers, maar wel wacht op jeugdzorg, zal hierdoor groter worden.

²¹ IPO en voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin (2009), Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011, p. 3

²² Provincie Noord-Holland (2010), Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2011, p. 17

HOOFDSTUK 3

Minimale eisen registratiesystemen in de jeugdzorg

Aanbeveling 3 (januari 2010): Bespreek met de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp waar de registratiesystemen tekortschieten en dwing landelijk af dat de registratiesystemen aan de minimale eisen voldoen. Hanteer bijvoorbeeld een landelijk keurmerk voor registratiesystemen en dwing af dat op termijn alle door de zorginstellingen gebruikte systemen aan dit keurmerk voldoen.

Achtergrond: Met betrekking tot het aanleveren van de managementinformatie hebben Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp tijdens het onderzoek aangegeven dat zij te maken hadden met gebrekkige registratiesystemen. Met name op de wijze waarop via de registratiesystemen geautomatiseerd beleidsinformatie kon worden gegenereerd was veel kritiek. Volgens de instellingen konden softwarebouwers en -leveranciers de gewenste aanpassingen of kwaliteitsverbeteringen niet of niet tijdig doorvoeren. Daarnaast gaven ze aan te weinig middelen beschikbaar te hebben die nodig zijn voor ingrijpende wijzigingen in de registratiesystemen. Landelijke regie op de informatievoorziening is absoluut noodzakelijk. Dit ongeacht of de verantwoordelijkheid voor (een deel van) de uitvoering van de jeugdzorg bij het Rijk, de provincies of de gemeenten is belegd.

Toezegging GS bij uitvoering aanbeveling 3 (januari 2010): GS hebben eind januari 2010 aan de commissie Sociale Infrastructuur aangegeven dat zij in de eerstvolgende IPO-vergadering in 2010, waar beleidsinformatie aan de orde is, zullen voorstellen te komen tot landelijke minimale eisen aan registratiesystemen.²³

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'We hebben in IPO-verband ingebracht om landelijk minimale eisen te stellen aan registratiesystemen. We zullen dit op korte termijn ook schriftelijk aan het IPO voorleggen. We zullen de ontwikkeling op dit vlak de komende tijd volgen.'*²⁴

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 3: De provincie heeft de uitvoering van aanbeveling 3 niet aansluitend aan ons rapport in het voorjaar van 2010 in IPO-verband aangekaart. Zij heeft dit pas eind november 2010 gedaan, naar aanleiding van dit doorwerkingsonderzoek. Dit heeft niet geleid tot stappen om te komen tot minimale eisen waaraan de registratiesystemen in de jeugdzorg moeten voldoen. Door het IPO is aangegeven dat de aanbeveling moet worden gewogen in het licht en het tijdspad van de toekomstige transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten en dat van provincies geen grote eenzijdige investeringen mogen worden verwacht. Hierdoor komt een goede overdracht naar de gemeenten in gevaar. Sinds het uitkomen van het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' zijn in IPO-verband wel afspraken gemaakt over een aantal verbeteringen van het registratiesysteem IJ van Bureau Jeugdzorg. Over verbeteringen van de registratiesystemen van de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zijn geen afspraken gemaakt.

²³ Provincie Noord-Holland, Notitie van GS voor commissie Sociale Infrastructuur: planning uitvoering aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer, 26 januari 2010

²⁴ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Toelichting:

De provincie Noord-Holland heeft eind november 2010 in IPO-verband aandacht gevraagd voor het bepalen van minimale eisen waaraan registratiesystemen in de jeugdzorg moeten voldoen.²⁵ Uit de brief aan het IPO blijkt dat de provincie dit doet naar aanleiding van dit doorwerkingsonderzoek naar de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' Op 16 december 2010 is hierover in IPO-verband in de Brede Overleg- en Adviesgroep (BOAG) Sociaal Beleid gesproken. De Rekenkamer merkt op dat tussen de toezegging van GS eind januari 2010 om een en ander in de eerstvolgende IPO-vergadering aan de orde te zullen stellen en 16 december 2010 acht vergaderingen hebben plaatsgevonden waarin meerdere malen over beleidsinformatie is gesproken. In het overleg op 16 december 2010 is vastgesteld dat een aantal verbeteringen worden doorgevoerd in het landelijke registratiesysteem IJ van de Bureaus Jeugdzorg. Een voorbeeld hiervan is de aanpassing van registratiesysteem IJ naar aanleiding van het nieuw vastgestelde rapportageformat beleidsinformatie jeugdzorg en het gegevenswoordenboek jeugdzorg met definities over start en einde zorg, start en einde cliënttraject en zorgtraject en wachtlijsten. Over verbeteringen van de individuele registratiesystemen van de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zijn geen afspraken gemaakt.²⁶

Het IPO heeft in haar brief van 3 januari 2011 aan de provincie Noord-Holland aangegeven dat pogingen in 2007 vanuit het IPO om met gemeenschappelijke financiering van het Rijk tot totale vervanging van de bestaande registratiesystemen en ICT van de Bureaus Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp te komen het niet hebben gehaald. Het IPO geeft tevens aan dat door het toekomstperspectief van de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten nu niet van provincies (en stadsregio's) verwacht mag worden dat er nog draagvlak zal zijn voor eenzijdige grote investeringen voor vervanging van systemen. Het verzoek om te komen tot minimale eisen aan de registratiesystemen in de jeugdzorg zal volgens het IPO dan ook in dit licht moeten worden gezien. De provincies zullen de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg in de periode 2014-2016 overdragen aan de gemeenten.²⁷ De Rekenkamer merkt op dat de provincies verantwoordelijk zijn voor een goede overdracht en dat noodzakelijke investeringen tot die tijd niet stil mogen komen te liggen. Dit sluit aan op hetgeen de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland hier eind mei 2010 over heeft gezegd. Zij heeft aangegeven dat elke investering die de provincie in de jeugdzorg doet, op enige wijze op een goede plek terecht komt. Ze hoopt dat de VNG en het Rijk zich zullen realiseren hoeveel de provincie er extra aan uitgeeft om vervolgens ook een extra bijdrage te doen.²⁸ Samenvattend constateert de Rekenkamer dat landelijk niet is geregeld dat registratiesystemen aan minimale eisen moeten voldoen en dat dit ook niet geregeld zal worden vóór de overdracht van de jeugdzorg naar de gemeenten. Na de overdracht ligt het bij het Rijk en de gemeenten of zij hiervoor middelen beschikbaar willen stellen.

²⁵ Provincie Noord-Holland, Brief aan het IPO inzake onderzoek Randstedelijke Rekenkamer, 24 november 2010

²⁶ IPO, Brief aan de provincie Noord-Holland inzake onderzoek Randstedelijke Rekenkamer, 3 januari 2011

²⁷ Rijk, IPO, VNG, Unie van Waterschappen (2011), Bestuursakkoord 2011-2015

²⁸ Provincie Noord-Holland, Verslag vergadering commissie Sociale Infrastructuur, 20 mei 2010

HOOFDSTUK 4

Gegevensoverdracht tussen jeugdzorginstellingen

Aanbeveling 4 (januari 2010): Zorg dat instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp alle relevante informatie over kinderen aan Bureau Jeugdzorg verstrekken en dat vervolgens Bureau Jeugdzorg de wachtlijstcijfers aanlevert aan de provincie. Bureau Jeugdzorg behoort als indicatieorgaan en casemanager het overzicht van de wachtende kinderen te hebben en behoort in staat te zijn om voor kinderen die bij meerdere instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (eventueel achtereenvolgend) zijn aangemeld te ontdebellen. Bureau Jeugdzorg moet daarnaast aan de provincie en het Rijk over de verleende geïndiceerde zorg rapporteren. Laat Bureau Jeugdzorg de wachttijd vanaf datum inwerkingtreding indicatiebesluit berekenen.

Achtergrond: De wachtlijstcijfers werden in 2009 door de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp aan de provincie aangeleverd. Hierdoor konden kinderen meerdere keren op de wachtlijst voorkomen. Bureau Jeugdzorg behoort echter alle relevante informatie van de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp te ontvangen en de wachtlijstcijfers aan de provincie aan te leveren om dubbeltellingen te voorkomen. Vanuit de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp was echter aangegeven dat zij liever zelf, zonder tussenkomst van Bureau Jeugdzorg, de wachtlijstcijfers aanleveren. Daarbij werd opgemerkt dat zij via een bij een extern bureau ondergebracht datawarehouse prima in staat waren om te ontdebellen. De provincie loopt hierdoor echter het risico dat de informatievoorziening richting Bureau Jeugdzorg stopt en dat Bureau Jeugdzorg haar rol als casemanager onvoldoende kan uitvoeren. Bovendien kan de provincie wel direct invloed uitoefenen op de registratie bij Bureau Jeugdzorg, maar kan de provincie dit niet op een datawarehouse bij een extern bureau.

Hoewel landelijk was afgesproken dat het moment van inwerkingtreding van het indicatiebesluit als startmoment van de wachttijd moest worden gebruikt, gebeurde dit in de Randstadprovincies niet altijd. In de provincie Noord-Holland gingen de destijds bij het onderzoek betrokken instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp bijvoorbeeld uit van het moment van ontvangst van het indicatiebesluit. Op basis van een analyse van tientallen willekeurig geselecteerde kinderen bleek dat de wachttijd in werkelijkheid circa twee weken langer was dan waarover werd gerapporteerd.

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'We hebben afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg en het Instellingenberaad jeugdzorg die ertoe leiden dat Bureau Jeugdzorg de door de provincie gewenste beleidsinformatie centraal gaat aanleveren in 2010.'*²⁹

²⁹ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 4: In tegenstelling tot wat GS medio november 2010 hebben aangegeven in hun brief aan de Rekenkamer, heeft de provincie geen afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg en het Instellingenberaad over centrale aanlevering van beleidsinformatie door Bureau Jeugdzorg. Eind maart 2010 hebben GS juist besloten € 2,3 miljoen te investeren in de ontwikkeling van managementinformatie, waarvan € 1,6 miljoen voor de uitbreiding van het datawarehouse bij een extern bureau. De wachtlijstcijfers worden niet door Bureau Jeugdzorg, maar nog steeds door het externe bureau opgesteld op basis van de registratiesystemen van de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp. Deze wachtlijstcijfers worden vervolgens door het Instellingenberaad (waar Bureau Jeugdzorg onderdeel van uitmaakt) aan de provincie toegestuurd. Door gebruik te maken van het datawarehouse bij het externe bureau (zoals reeds opgemerkt in ons rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'):

1. stokt mogelijk de informatievoorziening vanuit de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp richting Bureau Jeugdzorg, waardoor Bureau Jeugdzorg haar rol als casemanager onvoldoende kan uitvoeren;
2. heeft de provincie geen directe invloed op de totstandkoming van de managementinformatie (zoals wel het geval is bij Bureau Jeugdzorg), omdat het datawarehouse is gebouwd en wordt beheerd in opdracht van het Instellingenberaad;
3. is niet gewaarborgd dat de verwerking van de persoonsgegevens in overeenstemming met de Wet bescherming persoonsgegevens plaatsvindt, aangezien het Instellingenberaad hierover geen afspraken heeft gemaakt met het externe bureau (zie extra bevinding bij deze aanbeveling).

In IPO-verband is ten behoeve van de rapportage over de uitvoering van het Afsprakenkader 2010-2011 afgesproken dat de wachttijd wordt gerekend vanaf datum inwerkingtreding indicatiebesluit. Het Instellingenberaad heeft eind oktober 2010 aan de provincie aangegeven dat dit per 1 oktober 2010 bij alle instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp is doorgevoerd.

Toelichting:

Na de publicatie van het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' is met betrekking tot de aanlevering van de beleidsinformatie weinig veranderd. GS hebben gekozen om het datawarehouse bij het externe bureau verder te ontwikkelen om de betrouwbaarheid, eenduidigheid en beschikbaarheid te optimaliseren.³⁰ GS hebben eind maart 2010 besloten voor het TWIN-H project jeugdzorg € 2,3 miljoen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van managementinformatie, waarvan € 1,6 miljoen voor de uitbreiding van het datawarehouse bij het externe bureau.³¹ Afspraken met Bureau Jeugdzorg en het Instellingenberaad jeugdzorg die ertoe leiden dat Bureau Jeugdzorg de door de provincie gewenste beleidsinformatie centraal gaat aanleveren in 2010 konden tot op heden (eind maart 2011) niet aan de Rekenkamer worden overlegd.

³⁰ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer, 11 van november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

³¹ Provincie Noord-Holland, GS-besluit 2010-15016, 30 maart 2010

Extra bevinding bij uitvoering aanbeveling 4: Privacygevoelige gegevens van kinderen worden sinds 2008 zonder waarborg met betrekking tot het beveiligen van persoonsgegevens tegen verlies of onrechtmatige bewerking aan een extern bureau geleverd. Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp handelen hierdoor in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens. Het Instellingenberaad heeft geen overeenkomst getekend met het externe bureau. Zij betaalt het externe bureau op basis van facturen voor geleverde diensten. Het Instellingenberaad heeft geen afspraken gemaakt over de informatiebeveiliging, geheimhouding, back-up en eigenaarschap van het datawarehouse.

NB: Doordat afspraken over het eigendom ontbreken, loopt de provincie het risico dat het externe bureau de dienstverlening eenzijdig kan beëindigen en dat het volledig publiek gefinancierde datawarehouse verloren gaat.

Toelichting:

In oktober 2007 heeft het Instellingenberaad een subsidieaanvraag bij de provincie ingediend voor de ontwikkeling en implementatie van het externe datawarehouse. De provincie heeft deze subsidie van € 0,2 miljoen toegekend. In 2008 heeft de ontwikkeling en implementatie plaatsgevonden en in 2009 was het datawarehouse volledig operationeel.³²

Eind maart 2011 heeft het Instellingenberaad, in het kader van dit doorwerkingsonderzoek, aan de provincie aangegeven dat zij geen formele opdrachtverlening aan het externe bureau hebben kunnen terugvinden.³³

In de Wet bescherming persoonsgegevens is vastgelegd dat wanneer verantwoordelijken (in dit geval Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp) besluiten persoonsgegevens te laten verwerken door een derde, zij zorg dragen dat deze partij passende technische en organisatorische maatregelen treft om de persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Daarnaast is in de wet vastgelegd dat met het oog op het bewaren van bewijs de afspraken hierover schriftelijk of in een andere, gelijkwaardige vorm worden vastgelegd.³⁴ Doordat het Instellingenberaad geen afspraken met het externe bureau heeft vastgelegd, wordt niet voldaan aan de Wet bescherming persoonsgegevens en is niet gewaarborgd dat de verwerking van de persoonsgegevens in overeenstemming met de wet plaatsvindt.

³² Provincie Noord-Holland, Beantwoording GS van vragen van de CDA fractie rondvraag commissie Sociale Infrastructuur, 22 maart 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

³³ Het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland, Brief aan provincie Noord-Holland, 23 maart 2011

³⁴ Artt. 12-14 Wet bescherming persoonsgegevens

HOOFDSTUK 5

Bewaartermijn onderliggende gegevens managementinformatie

Aanbeveling 5 (januari 2010): Zorg ervoor dat de organisaties, die zich verantwoorden, de onderliggende gegevens een nader af te spreken periode bewaren en dat zij transparant kunnen maken welke keuzes zijn gemaakt om individuele kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. Laat, al dan niet door een onafhankelijke partij, controleren of de organisaties de informatie ook conform de eenduidige definities aanleveren.

Achtergrond: Uit het onderzoek bleek dat de meeste instellingen die de wachtlijstcijfers aanleveren de lijst van kinderen waar de cijfers betrekking op hebben niet bewaarden. Hierdoor was de juistheid van de wachtlijstcijfers achteraf moeilijk te verifiëren. Doordat de gegevens in de registratiesystemen kunnen wijzigen (bijvoorbeeld vanwege registraties die zijn gedaan ná de peildatum waarop de wachtlijsten zijn gegenereerd), komen opnieuw uit het systeem gegenereerde wachtlijsten niet altijd overeen met de gerapporteerde wachtlijstcijfers. Soms werd ook op inhoudelijke gronden afgeweken van de tellingen uit het registratiesysteem (bijvoorbeeld wanneer kinderen die geen acute zorg nodig hebben van de wachtlijst worden afgehaald). Dergelijke keuzes waren achteraf niet meer traceerbaar. Van een organisatie die verantwoording aflegt, mag verwacht worden dat deze organisatie zelf het onderliggende bronmateriaal bewaart.

Toezegging GS bij uitvoering aanbeveling 5 (januari 2010): GS hebben eind januari 2010 aan de commissie Sociale Infrastructuur aangegeven dat zij in het eerste kwartaal van 2010 afspraken zullen maken met het Instellingenberaad over het bewaren van gegevens, de vereiste transparantie van keuzen en de controle bij de verantwoording. Daarbij merken zij op dat hierbij rekening zal worden gehouden met de Archiefwet en de Wet bescherming persoonsgegevens.³⁵

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'We hebben afspraken gemaakt met het Instellingenberaad jeugdzorg over het bewaren van gegevens, de vereiste transparantie van gegevens en de controle bij de verantwoording.'*³⁶

³⁵ Provincie Noord-Holland, Notitie van GS voor commissie Sociale Infrastructuur: planning uitvoering aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer, 26 januari 2010

³⁶ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 5: De provincie heeft geen zicht op de totstandkoming van de wachtlijstcijfers en keuzes die hierbij gemaakt zijn om kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. In tegenstelling tot wat GS eind januari 2010 hebben aangegeven aan de commissie Sociale infrastructuur en medio november 2010 in hun brief aan de Rekenkamer, heeft de provincie geen afspraken gemaakt met het Instellingenberaad over het bewaren van gegevens, de vereiste transparantie van gegevens en de controle bij de verantwoording.

De provincie heeft niet getoetst of de gegevensopslag en de totstandkoming van managementinformatie bij het externe bureau voldoet aan de Wet bescherming persoonsgegevens en de Archiefwet. Hierdoor heeft zij niet geconstateerd dat de jeugdzorginstellingen in strijd handelen met de Wet bescherming persoonsgegevens. Zie de extra bevinding bij de uitvoering van aanbeveling 4.

Toelichting:

De keuzes die ten grondslag liggen aan de managementinformatie zijn niet transparant gemaakt, waardoor het voor de provincie moeilijk is de managementinformatie te controleren op juistheid. De provincie heeft geen afspraken gemaakt met het Instellingenberaad over het bewaren van de onderliggende gegevens van de managementinformatie en het transparant kunnen maken van de keuzes die zijn gemaakt om individuele kinderen wel of niet in de tellingen mee te nemen. Dit in tegenstelling tot de toezegging van GS eind januari 2010 aan de commissie Sociale Infrastructuur en hetgeen gemeld is in de brief van medio november 2010 aan de Rekenkamer. De provincie vraagt het Instellingenberaad soms om toelichting op onduidelijkheden of inconsistenties in de managementinformatie, maar afspraken hierover ontbreken.

Daarnaast is de provincie niet nagegaan of de gegevensopslag en de totstandkoming van managementinformatie bij het externe bureau voldoet aan de Wet bescherming persoonsgegevens en de Archiefwet. Zij vindt dat dit de verantwoordelijkheid is van de jeugdzorginstellingen, aangezien deze een overeenkomst zouden hebben met het externe bureau.³⁷ De Rekenkamer merkt hierbij op dat GS eind maart 2010 hebben besloten om € 2,3 miljoen te investeren in de ontwikkeling van managementinformatie, waarvan € 1,6 miljoen voor de uitbreiding van het datawarehouse bij het externe bureau.³⁸ De Rekenkamer is van mening dat de provincie hierdoor wel de verantwoordelijkheid heeft om na te gaan of de uitvoerende partij voldoet aan wet- en regelgeving, zeker met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

³⁷ Provincie Noord-Holland, e-mail, 18 maart 2011

³⁸ Provincie Noord-Holland, GS-besluit 2010-15016, 30 maart 2010

HOOFDSTUK 6

Unieke registratienummers

Aanbeveling 6 (januari 2010): Maak afspraken met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp ten aanzien van het vastleggen van unieke registratienummers, zodat voor de afgegeven indicaties eenvoudig de bijbehorende zorgtrajecten bij de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp zijn te herleiden. Dit vereenvoudigt de communicatie tussen de instellingen en draagt bij aan eenduidige managementinformatie over de situatie van de kinderen.

Achtergrond: Diverse instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp registreerden niet of nauwelijks het kenmerk indicatiebesluit of het indicatienummer van Bureau Jeugdzorg. Dit kan de uitwisseling van gegevens tussen Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp bemoeilijken en ertoe leiden dat zorgproducten aan een verkeerd indicatiebesluit worden gekoppeld. Hierdoor kunnen de gerapporteerde wachtlijstcijfers afwijken van de werkelijkheid en wordt bovendien de controle van de wachtlijstcijfers bemoeilijkt.

Toezegging GS bij uitvoering aanbeveling 6 (januari 2010): GS hebben eind januari 2010 aan de commissie Sociale Infrastructuur aangegeven dat zij met partijen afspraken hebben gemaakt over het vastleggen van unieke registratienummers, omdat het burgerservicenummer (BSN) wettelijk (nog) niet mag worden gebruikt. Met betrekking tot het kenmerk indicatiebesluit en/of indicatienummer merken GS op dat dit op termijn niet langer noodzakelijk is, doordat niet meer op zorgaanpakken geïndiceerd zal gaan worden maar op zorgzwaarte. Daarbij geven zij aan dat het, om de cliënthistorie te kunnen herleiden, wellicht wenselijk is bij opeenvolgende zorgvragen een volgnummer toe te voegen aan het cliëntnummer.³⁹ De Rekenkamer merkt op dat het kunnen herleiden van de cliënthistorie noodzakelijk is voor het verzamelen van de juiste informatie over het kind. GS bevestigen in hun reactie dat hiervoor een cliëntnummer alleen niet voldoende is, maar dat volgnummers moeten worden toegevoegd. De Rekenkamer constateert dat dit een andere oplossing is voor dezelfde problematiek. Het vastleggen van volgnummers bij opeenvolgende zorgvragen komt namelijk op hetzelfde neer als het vastleggen van het kenmerk indicatiebesluit en/of indicatienummer.

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'We hebben afspraken gemaakt met partijen over het vastleggen van unieke registratienummers omdat het BSN wettelijk (nog) niet mag worden gebruikt. Invoering van het BSN bij Bureau jeugdzorg wordt landelijk begeleid. Het vereist aanpassing van het registratiesysteem IJ. Bureau Jeugdzorg Noord-Holland is gestart met het testen en implementeren van de applicatie voor het gebruik van het BSN.'*⁴⁰

³⁹ Provincie Noord-Holland, Notitie van GS voor commissie Sociale Infrastructuur: planning uitvoering aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer, 26 januari 2010

⁴⁰ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 6: De provincie loopt nog steeds het risico dat de managementinformatie over kinderen in de jeugdzorg onbetrouwbaar is. In tegenstelling tot wat GS eind januari 2010 hebben aangegeven aan de commissie Sociale Infrastructuur en medio november 2010 in hun brief aan de Rekenkamer, heeft de provincie geen afspraken gemaakt met het Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp over het vastleggen van unieke registratienummers. Unieke cliëntnummers en daarbij behorende volgnummers of de registratie van het kenmerk indicatiebesluit/indicatienummer zijn noodzakelijk voor het verzamelen van de juiste informatie over het kind.

NB: Het Instellingenberaad heeft eind oktober 2010 aan de provincie aangegeven dat tussen Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp een onderzoek loopt om te komen tot een uniek cliëntnummer. Inmiddels is door de provincie aangegeven dat, vooruitlopend op een verwachte wijziging van de Wet op de Jeugdzorg, het gebruik van het Burgerservicenummer wordt ingevoerd bij de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp. Deze nummers worden reeds door Bureau Jeugdzorg gebruikt. De jeugdzorginstellingen hebben echter onderling geen afspraken gemaakt over het registreren van volgnummers bij het BSN-nummer of de registratie van het kenmerk indicatiebesluit/indicatienummer.

Toelichting:

De provincie heeft geen afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp over het gebruik van unieke cliëntnummers en volgnummers (of kenmerk indicatiebesluit/ indicatienummer), waardoor zij net als in 2010 het risico loopt dat zij verkeerde managementinformatie over kinderen ontvangt. Kinderen ontvangen soms in de loop der tijd meerdere indicatiebesluiten van Bureau Jeugdzorg. Het is belangrijk dat de informatie over de zorg aan het juiste indicatiebesluit wordt gekoppeld, bijvoorbeeld bij het bepalen van de wachttijd. Doordat Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp geen unieke volgnummers (of kenmerk indicatiebesluit/indicatienummer) hanteren, bestaat de kans dat de provincie onjuiste informatie ontvangt. De Rekenkamer merkt hierbij op dat in de meeste registratiesystemen van de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp reeds een 'veld' aanwezig is voor registreren van het kenmerk indicatiebesluit of het indicatienummer. Binnen de provincie Noord-Holland zijn er ook al instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp en/of medewerkers die dit veld al vullen (zie pag. 23 van ons rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'). Het enige dat moet gebeuren is dat alle instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp aan alle medewerkers instrueren dat ze dit veld moeten invullen.

Met betrekking tot het unieke cliëntnummer heeft het Instellingenberaad aangegeven dat zij graag het BSN wil gebruiken indien dit is toegestaan. Voor de Bureaus Jeugdzorg is het als bestuursorgaan al toegestaan het BSN te gebruiken. Bureau Jeugdzorg Noord-Holland maakt ook reeds gebruik van het BSN. Voor de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp is dit echter nog niet toegestaan. Een aankomende wijziging van de Wet op de jeugdzorg zou ervoor moeten zorgen dat ook de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp het BSN kunnen gebruiken. Vooruitlopend op deze wetswijziging wordt in Noord-Holland de implementatie van het BSN bij deze instellingen uitgerold. Het IPO heeft aan de provincie aangegeven dat de wetswijziging op zijn vroegst eind 2011 zal worden ingevoerd.⁴¹

⁴¹ IPO, Brief aan de provincie Noord-Holland inzake onderzoek Randstedelijke Rekenkamer, 3 januari 2011

HOOFDSTUK 7

Uitstroom versus instroom

Aanbeveling 7 (januari 2010): Ga na of de lagere uitstroom veroorzaakt wordt doordat kinderen langer jeugdzorg nodig hebben en of dit bijvoorbeeld te maken heeft met een verzwarende van de problematiek van de kinderen. Probeer aan de hand van de uitkomsten vast te stellen of het mogelijk is de totale duur dat kinderen jeugdzorg krijgen te verkorten. Als dit niet mogelijk is en de huidige instroom (die op dit moment niet verder toeneemt) is niet terug te brengen, hou er dan rekening mee dat de komende jaren meer middelen voor jeugdzorg nodig zullen blijven.

Achtergrond: In de periode 2008-2009 nam het aantal kinderen dat jeugdzorg ontvangt toe. Dit kwam **niet** doordat het aantal nieuwe aanmeldingen bij de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp toenam, maar doordat kinderen relatief lang in de jeugdzorg bleven. De uitstroom was in deze periode structureel lager dan de instroom. Hiervoor waren twee mogelijke oorzaken te benoemen:

- De behandelduur was toegenomen. Met behandelduur wordt hier de totale periode bedoeld dat een cliënt jeugdzorg ontvangt (doorlooptijd) en dus niet de behandelduren van de afzonderlijke trajecten.
- De instroom was in het verleden lager en de huidige lage uitstroom is nog het gevolg van deze lage instroom. Wanneer de instroom stijgt of daalt zal deze verandering pas later, als gevolg van de behandelduur, in de uitstroom zichtbaar zijn (na-ijleffect).

In het laatste geval betekent dit echter dat de (gemiddelde) behandelduur langer is dan anderhalf jaar. Dit was namelijk de reikwijdte van de onderzoeksperiode en anders was in deze periode de uitstroom op hetzelfde niveau gekomen als de instroom, aangezien deze in die periode niet substantieel was gestegen.

Toezeggingen GS bij uitvoering aanbeveling 7 (januari 2010): In de bestuurlijke reactie op de conclusies en aanbevelingen van het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?' hebben GS aangegeven dat zij de aanbeveling gaan uitvoeren door middel van de recent vastgestelde Sturingsvisie jeugdzorg. Het beschikbare budget maakt volgens GS dat instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp erop letten dat de zorg niet langer duurt dan nodig is om de hulpverlening succesvol af te kunnen sluiten.⁴² In aanvulling hierop hebben GS eind januari 2010 aan de commissie Sociale Infrastructuur aangegeven dat zij afspraken zullen maken met gemeenten over het lokale aanbod voor nazorg in de vorm van begeleiding naar huisvesting, werk en opleiding.⁴³

Stand van zaken uitvoering volgens GS (november 2010)

*'Wij hebben in het Ontwerp Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011, dat GS op 6 juli 2010 hebben vastgesteld en in november 2010 definitief wordt vastgesteld, een actuele planning opgenomen van de invoering van de Sturingsvisie jeugdzorg en het nieuwe financieringssysteem.'*⁴⁴

⁴² Randstedelijke Rekenkamer (2010), Rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'

⁴³ Provincie Noord-Holland, Notitie van GS voor commissie Sociale Infrastructuur: planning uitvoering aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer, 26 januari 2010

⁴⁴ Provincie Noord-Holland, Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer bijlage 1, 11 november 2010 (zie bijlage A van dit rapport)

Oordeel Rekenkamer uitvoering aanbeveling 7: De provincie Noord-Holland is niet nagegaan wat de oorzaken zijn van de lage uitstroom. Uit het Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011 blijkt ook niet dat zij dit van plan is. In dit uitvoeringsprogramma zijn wel diverse activiteiten opgenomen om de aansluiting tussen lokale voorzieningen en geïndiceerde jeugdzorg te versterken, waaronder een investering in twee pilots die gericht zijn op nazorg en daarmee het voorkomen van terugval.

NB: Het IPO heeft een overzicht opgesteld met knelpunten bij de uitstroom van kinderen uit de jeugdzorg. Dit overzicht is gebaseerd op een enquête die is uitgezet onder de provincies en stadsregio's. De Rekenkamer is van mening dat een dergelijk kwalitatief onderzoek te weinig inzicht biedt in de problematiek die ten grondslag ligt aan de lage uitstroom. Hiervoor is kwantitatief onderzoek nodig waarbij op basis van de dossiers en door middel van interviews wordt nagegaan waarom de zorg niet beëindigd kan worden.

Toelichting:

Uit het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2011 blijkt dat de provincie op verschillende manieren werkt aan het versterken van het nazorgtraject. Vanuit het TWIN-H project jeugdzorg subsidieert de provincie bijvoorbeeld het Instellingenberaad voor de uitvoering van twee pilots die een extra impuls moeten geven aan het versterken van maatschappelijke participatie van jongeren. Deze pilots zijn gericht op het voorkomen van terugval. De provincie heeft aangegeven dat als onderdeel van het TWIN-H project jeugdzorg ook de vraag aan de orde komt waarom de uitstroom is vertraagd.⁴⁵ Dit hebben wij echter niet kunnen terugvinden in het projectvoorstel.

De provincie heeft aangegeven dat afspraken met de gemeenten over het lokale aanbod voor nazorg, die GS eind januari 2010 hebben aangekondigd, nog moeten worden gemaakt. Daarbij hebben zij aangegeven dat ze dit praktisch zullen oppakken door middel van pilot-projecten met gemeenten, Bureau Jeugdzorg Noord-Holland, instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp en zorgkantoren. Drie pilot-projecten zijn volgens de provincie in voorbereiding en zij ambieert minimaal zes projecten (in elke regio één).⁴⁶

De Rekenkamer wijst erop dat het noodzakelijk is eerst onderzoek te doen naar de oorzaken van de lage uitstroom voordat afspraken worden gemaakt over het lokale aanbod voor nazorg. Anders loopt de provincie het risico te investeren in verkeerde 'oplossingen'.

Half februari 2010 heeft het IPO een enquête uitgezet onder de provincies om de knelpunten bij de uitstroom van kinderen uit de jeugdzorg te inventariseren.⁴⁷ Dit is gedaan in aansluiting op het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 waarin is afgesproken dat het IPO en het ministerie voor Jeugd en Gezin hiervoor zouden zorg dragen. Het IPO heeft bij de enquête aan de provincies gevraagd om de invulling ook de ervaringen van hun Bureau Jeugdzorg en de door hen gefinancierde instellingen voor Jeugd en Gezin te betrekken. Vóór 5 maart 2010 moesten de provincies de ingevulde enquête terugsturen aan het IPO.⁴⁸ Eind maart heeft het IPO de resultaten van de enquête aan de provincies gestuurd en op 15 april 2010 is hierover in IPO-verband gesproken. Gezien de aanpak en de doorlooptijd van de inventarisatie constateert de Rekenkamer dat het onderzoek te weinig inzicht biedt in de problematiek die ten grondslag ligt aan de lage uitstroom.

⁴⁵ Provincie Noord-Holland, e-mail, 15 februari 2011

⁴⁶ Provincie Noord-Holland, e-mail, 25 februari 2011

⁴⁷ IPO, Bijlage 2 bij agendapunt 4e Brede Overleg- en Adviesgroep Sociaal Beleid: Uitkomst uitvraag IPO naar knelpunten/oplossingen in uitstroom uit de jeugdzorg, 15 april 2010

⁴⁸ Provincie Noord-Holland, e-mail, 25 maart 2011

BIJLAGE A

Brief GS inzake uitvoering aanbevelingen

Deze bijlage bevat de brief van GS aan de Randstedelijke Rekenkamer van 11 november 2011 over de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. De bijlagen van de brief van GS zijn tevens bijgevoegd. Dit betreft:

1. het overzicht van GS van de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen;
2. de brief van 27 oktober 2010 van het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland aan de provincie met een overzicht van de stand van zaken van de acties naar aanleiding van het rapport; en
3. de beantwoording door GS van vragen van de CDA fractie over het externe datawarehouse rondvraag commissie Sociale Infrastructuur, 22 maart 2010.

451

Provincie Noord-Holland

ONTVANGEN 15 NOV. 2010

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Randstedelijke Rekenkamer
Mevrouw A. Hoenderdos-Metselaar
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. van der Wal

BEL/JZW

Doorkiesnummer (023) 514 3465

walj@noord-holland.nl

VERZONDEN 11 NOV. 2010

113

**Betreft: uitvoering aanbevelingen rapport "Kind centraal of cijfers
centraal?"**

- 3 NOV. 2010

Kenmerk

2010-59878

Uw kenmerk

2010/AH/102

Geachte mevrouw Hoenderdos-Metselaar,

In uw brief van 8 juli 2010 deelt u mee dat de statencommissie Sociale Infrastructuur u heeft verzocht na te gaan of de aanbevelingen uit het rapport "Kind centraal of cijfers centraal?" zijn geïntegreerd in het TWINH project jeugdzorg. U verzoekt ons een overzicht van de stand van zaken te geven van de uitvoering van de aanbevelingen en de wijze waarop de instellingen dit oppakken in het TWINH project.

Er is over de aanpak en planning van dit heronderzoek na de zomervakantieperiode enige malen ambtelijk contact geweest met uw onderzoekster, mw. L. Voetee. Geconcludeerd werd daarbij dat de start van het onderzoek gediend zou zijn bij het aanleveren van een overzicht van de stand van zaken en dat vervolgens verdere navraag zou kunnen worden gedaan bij het Instellingenberaad jeugdzorg dat het TWINH project beleidsinformatie uitvoert.

Bijgaand treft u een overzicht aan waarbij wij bij elk van de zeven aanbevelingen de stand van zaken hebben vermeld (bijlage 1).

Op 30 maart 2010 hebben wij een besluit genomen over de TWINH projectplannen jeugdzorg. Hierbij hebben wij onder andere besloten het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland op te dragen in aanvulling op het projectplan TWINH Beleidsinformatie concrete maatregelen te formuleren op basis van de aanbevelingen uit het rapport "Kind centraal of cijfers centraal?" van januari 2010. Wij hebben het Instellingenberaad verzocht ten behoeve van uw onderzoek een actueel overzicht te leveren van deze maatregelen en daarbij de stand van zaken in de uitvoering van het TWINH project Beleidsinformatie.

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Let op

Vanaf 1 november werken de meeste medewerkers van de provincie Noord-Holland op een nieuw adres. Kijk voor meer informatie op www.noord-holland.nl

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

NH0001

Verder hebben wij ook een actueel overzicht van de stand van zaken van de uitvoering gevraagd aan het Instellingenberaad jeugdzorg. Wij hebben de reactie van het Instellingenberaad d.d. 27 oktober 2010 bijgevoegd waarin het per aanbeveling reageert op uw rapport (bijlage 2).

U heeft ons ook gevraagd hoe de stappen die wij hebben gezet richting een extern datawarehouse zich verhouden tot uw kanttekeningen daarbij. Wij verwijzen u hiervoor naar het overzicht van uitvoering van de aanbevelingen waarin wij bij aanbeveling 4 ons standpunt en de stand van zaken hebben beschreven. Ook hebben wij onze notitie van 8 april 2010 aan de Statencommissie SI bijgevoegd waarin wij vragen van statenlid mw. Zeeman over het externe datawarehouse (vragen 3 tot en met 12) hebben beantwoord (bijlage 3).

In het ontwerp Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011, dat wij 6 juli 2010 hebben vastgesteld en dat op 29 september 2010 door de statencommissie SI is besproken, hebben wij het volgende over het datawarehouse bepaald. "De provincie heeft de afgelopen jaren samen met de zorgaanbieders geïnvesteerd in de ontwikkeling van ICT. In 2008 is een Federatief Informatiesysteem Jeugdzorg gebouwd in opdracht van het Instellingenberaad in de vorm van een datawarehouse. Met de bouw en het beheer van dit Informatiesysteem wordt een versnelling gerealiseerd in de verzameling, bewerking en presentatie van de gegevens van BzjNH en van de aanbieders. Ook de afstemming tussen vorm en inhoud van de beleids- en stuurinformatie over de processen in de jeugdzorg is hierdoor sterk verbeterd. In 2011 worden de functionaliteiten van het Informatiesysteem verder uitgebreid om de betrouwbaarheid, eenduidigheid en beschikbaarheid te optimaliseren (onderdeel van het project Beleidsinformatie TWIN-H investeringen)."

Tenslotte delen wij u mee dat wij in het voorjaar 2010 met het Instellingenberaad een ambtelijke Stuurgroep Beleidsinformatie en Bedrijfsvoering hebben ingesteld om o.a. de beleidsinformatie te analyseren en verbeteringen in de informatievoorziening aan te brengen.

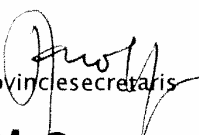
Provincie Noord-Holland

3 | 3

2010-59878

Wij hopen dat wij hiermee thans voldoende hebben geïnformeerd. Wij zijn uiteraard bereid alle medewerking aan uw onderzoek te verlenen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

H.W.M. Oppenhuis de Jong

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

div. bijlage(n)

Bijlage 1

Overzicht uitvoering aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer.

Aanbeveling 1

Zorg dat de focus niet op te weinig indicatoren ligt, zodat er ook aandacht is voor aanvullende indicatoren die een en ander kunnen verklaren/nuanceren. Een beperkt aantal indicatoren geeft meestal geen volledig beeld van de situatie en kan tot ongewenste effecten leiden. Zorg zo mogelijk ook dat de afspraken met het Rijk op meerdere indicatoren zijn gebaseerd.

Standpunt

Wij delen deze visie. We hebben herhaaldelijk naar voren gebracht dat de lopende focus op de wachtlijsten de discussie over de ontwikkelingen in de jeugdzorg verengd en het zicht ontnemt op de achterliggende processen.

Stand van zaken

In het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 zijn IPO en Rijk tot afspraken gekomen over concreet te bereiken doelen in de jeugdzorg; o.a. om preventie en vroeginterventie te versterken en instroom in de jeugdzorg te verminderen. De focus ligt niet meer eenzijdig op wachtlijsten. Dit vindt ook zijn weerslag in het provinciale ontwerp- Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011 dat GS 6 juli 2010 hebben vastgesteld en dat in november 2010 definitief wordt vastgesteld.

Aanbeveling 2

Besprek in IPO-verband welke managementinformatie minimaal nodig is om grip te krijgen op de problemen die zich voordoen in de jeugdzorg en maak hierover afspraken met het Rijk. Zorg ervoor dat deze (beperkte set van) informatie eenduidig is gedefinieerd en zo lang mogelijk hetzelfde blijft, zodat de Bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders de mogelijkheid krijgen deze informatie betrouwbaar en onderling vergelijkbaar aan te leveren.

Standpunt

Wij werken hier al aan in IPO-verband in overleg met het Rijk en de MOgroep.

Stand van zaken

De set managementinformatie is eind 2009 in IPO-verband met het ministerie J&G besproken en daarna door de MOgroep op uitvoerbaarheid onderzocht. De landelijke set beleidsinformatie moet in 2011 operationeel zijn i.v.m. het nieuwe aansturings- en financieringssysteem voor de jeugdzorg.

Aanbeveling 3

Besprek met de Bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders waar de registratiesystemen tekortschieten en dwing landelijk af dat de registratiesystemen aan de minimale eisen voldoen. Hanteer bijvoorbeeld een landelijk keurmerk voor registratiesystemen en dwing af dat op termijn alle door de zorginstellingen gebruikte systemen aan dit keurmerk voldoen.

Standpunt

Wij zullen deze aanbeveling in IPO-verband inbrengen.

Stand van zaken

We hebben in IPO-verband ingebracht om landelijk minimale eisen te stellen aan registratiesystemen. Wij zullen dit op korte termijn ook schriftelijk aan het IPO voorleggen. We zullen de ontwikkeling op dit vlak de komende tijd volgen.

Aanbeveling 4

Zorg dat zorgaanbieders alle relevante informatie over jeugdigen aan Bureau Jeugdzorg verstrekken en dat vervolgens Bureau Jeugdzorg de wachtlijstcijfers aanlevert aan de provincie. Bureau Jeugdzorg behoort als indicatieorgaan en casemanager het overzicht van de wachtende jeugdigen te hebben en behoort in staat te zijn om voor jeugdigen die bij meerdere zorgaanbieders (eventueel achtereenvolgend) zijn aangemeld te ondubbelen. Bureau Jeugdzorg moet daarnaast aan de provincie en het Rijk over de verleende geïndiceerde zorg rapporteren. Laat Bureau Jeugdzorg de wachttijd vanaf datum inwerkingtreding indicatiebesluit berekenen.

Standpunt

Wij zijn het ermee eens dat Bureau Jeugdzorg de centrale leverancier van beleidsinformatie aan de provincie dient te zijn. Essentieel is echter dat de registratie van BJZ en de zorgaanbieders goed op elkaar aansluit. Wij bevorderen daarom dat er een goede aansluiting komt tussen het datawarehouse van de zorgaanbieders en de registratie van BJZ. Wij hebben afspraken gemaakt met het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland over het realiseren van die aansluiting.

Stand van zaken

We hebben afspraken gemaakt met BJZ en het Instellingenberaad jeugdzorg die ertoe leiden dat BJZ de door de provincie gewenste beleidsinformatie centraal gaat aanleveren in 2010.

Aanbeveling 5

Ga na of de lagere uitstroom veroorzaakt wordt doordat jeugdigen langer jeugdzorg nodig hebben en of dit bijvoorbeeld te maken heeft met een verzwarende van de problematiek van jeugdigen. Probeer aan de hand van de uitkomsten vast te stellen of het mogelijk is de totale duur dat jeugdigen jeugdzorg krijgen te verkorten. Als dit niet mogelijk is en de huidige instroom (die op dit moment niet verder toeneemt) is niet terug te brengen, hou er dan rekening mee dat de komende jaren meer middelen voor jeugdzorg nodig zullen blijven.

Standpunt

Wij zullen bij de wijze waarop wij uitvoering geven aan deze aanbeveling erop letten dat dit zo eenvoudig en praktisch mogelijk gebeurt en het niet leidt tot toename van de regeldruk in de jeugdzorg.

Stand van zaken

We hebben afspraken gemaakt met het Instellingenberaad jeugdzorg over het bewaren van gegevens, de vereiste transparantie van gegevens en de controle bij de verantwoording.

Aanbeveling 6

Maak afspraken met Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders ten aanzien van het vastleggen van unieke registratienummers, zodat voor de afgegeven indicaties eenvoudig de bijbehorende zorgtrajecten bij de zorgaanbieder zijn te herleiden. Dit vereenvoudigt de communicatie tussen de instellingen en draagt bij aan eenduidige managementinformatie over de situatie van de kinderen.

Standpunt

We zullen hier afspraken over maken. We hebben begrepen van de betrokken partijen dat er, hoewel het Burgerservicenummer (BSN) niet kan worden gebruikt, goede mogelijkheden voor bestaan.

Stand van zaken

We hebben afspraken gemaakt met partijen over het vastleggen van unieke registratienummers omdat het BSN wettelijk (nog) niet mag worden gebruikt. Invoering van het BSN bij Bureau jeugdzorg wordt landelijk begeleid. Het vereist aanpassing van het registratiesysteem IJ. BJZ N-H is gestart met het testen en implementeren van de applicatie voor het gebruik van het BSN.

Aanbeveling 7

Ga na of de lagere uitstroom veroorzaakt wordt doordat jeugdigen langer jeugdzorg nodig hebben en of dit bijvoorbeeld te maken heeft met een verzwarende van de problematiek van jeugdigen. Probeer aan de hand van de uitkomsten vast te stellen of het mogelijk is de totale duur dat jeugdigen jeugdzorg krijgen te verkorten. Als dit niet mogelijk is en de huidige instroom (die op dit moment niet verder toeneemt) is niet terug te brengen, hou er dan rekening mee dat de komende jaren meer middelen voor jeugdzorg nodig zullen blijven.

Standpunt

Wij gaan deze aanbeveling uitvoeren door middel van onze recent vastgestelde Sturingsvisie jeugdzorg. De aanbeveling gaat over het bepalen van de passende zorgzwaarte en de passende behandelduur. Op basis van een vraaganalyse ("inkoopadvies" aan de provincie) van BJZ van het aantal te helpen cliënten en de zorgzwaarte van hun vraag, gaan wij zorgaanbieders een offerte laten doen voor het realiseren van zorgtrajecten voor aantallen cliënten voor elk van de categorieën zorgzwaarte. De zorgaanbieder bepaalt vervolgens op maat welke zorg elke individuele cliënt nodig heeft en welke

3

zorgduur passend is. Het beschikbare budget voor het aantal te helpen cliënten maakt dat zorgaanbieders erop letten dat de zorg niet langer duurt dan nodig is om de hulpverlening succesvol af te kunnen sluiten.

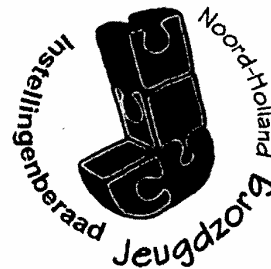
Stand van zaken

Wij hebben in het ontwerp Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2011, dat GS op 6 juli 2010 hebben vastgesteld en in november 2010 definitief wordt vastgesteld, een actuele planning opgenomen van de invoering van de Sturingsvisie jeugdzorg en het nieuwe financieringssysteem.

GS van Noord-Holland

Bijlage 2

Provincie Noord-Holland
sector JZW
T.a.v. de heer J. v.d. Wal
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Alkmaar, 27 oktober 2010

469.10/ib/bo

Geachte heer van der Wal,

Het is ons bekend dat de Randstedelijke Rekenkamer voor het einde van het jaar een onderzoek gaat doen om na te gaan of de aanbevelingen gedaan in haar rapport "Kind centraal of cijfers centraal?" van januari 2010, door de betrokken organisaties worden opgevolgd.

In de bijlage hebben de bij het Instellingenberaad Jeugdzorg Noord-Holland aangesloten organisaties de stand van zaken van de opvolging van de aanbevelingen aangegeven. Ik constateer tot mijn genoegen dat een flink aantal aanbevelingen inmiddels is opgevolgd en dat een aantal andere zaken thans worden opgepakt. Belangrijk vinden wij hierbij de samenwerking en de ondersteuning die wij ervaren van uw Provincie. Het toekennen van extra middelen uit de Twin-H voor beleidsinformatie zullen zeker leiden tot het nog beter kunnen opvolgen van de nuttige aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer.

Wij zijn bereid nadere toelichting te geven op onze rapportage aan u of de leden van de Rekenkamer.

Met vriendelijke groet,

Els Rijnstra
Voorzitter Instellingenberaad Jeugdzorg Noord-Holland

Bijlage

Instellingenberaad Jeugdzorg Noord-Holland • Schipholweg 1 • 2034 LS Haarlem
tel (023) 532 21 51 fax (023) 532 84 41 e-mail instellingenberaad@lindenhoeck.nl

Stand van zaken acties IB NH op 1 oktober 2010 n.a.v. onderzoek Randstedelijke Rekenkamer 'Kind centraal of cijfers centraal'?

De Randstedelijke Rekenkamer gaat in het najaar een follow-up onderzoek doen binnen de Jeugdzorg naar aanleiding van de aanbevelingen uit haar eerdere rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?'. In februari 2010 heeft het IB per brief (kenmerk 077.10) op dit rapport gereageerd met daarin een concrete uitwerking van de aanbevelingen in acties.

Hieronder vindt u per aanbeveling en voorgenomen actie de stand van zaken per 1 oktober 2010 en onze vervolgaanpak.

1. Uitbreiding indicatoren:

Aanbeveling 1:

Zorg dat de focus niet op te weinig indicatoren ligt, zodat er ook aandacht is voor aanvullende indicatoren die een en ander kunnen verklaren/nuanceren. Een beperkt aantal indicatoren geeft meestal geen volledig beeld van de situatie en kan tot ongewenste effecten leiden. Zorg zo mogelijk ook dat de afspraken met het Rijk op meerdere indicatoren zijn gebaseerd.

Actie:

De Noord-Hollandse organisaties voor Jeugdzorg hebben zich gecommitteerd aan de landelijke overeengekomen raamwerkafspraken over prestatie-indicatoren in de jeugdzorg. Rapportage op deze indicatoren geeft een aanzienlijke bredere focus, waarvoor de Rekenkamer ook pleit. Naast indicatoren inzake aantallen cliënten in zorg, cliënten op wachtlijsten, duur van behandelingsduur, etc., die vooral een cijfermatig karakter hebben, zijn de indicatoren uit het landelijk raamwerk van kwalitatieve aard. Deze prestatie-indicatoren zullen in de loop van 2010 in Noord-Holland geregistreerd en gerapporteerd gaan worden.

Stand van zaken oktober 2010:

- Elke organisatie J&O heeft zorg gedragen voor de implementatie en registratie van de prestatie-indicatoren doelrealisatie, cliënttevredenheid en reden van beëindiging in de periode januari – juni 2010 conform de landelijke Raamwerkafspraken.
- Er zijn nog geen afspraken gemaakt over de wijze waarop we kunnen komen tot geaggregeerde informatie ten behoeve van de provincie. Dit zal verder uitgewerkt worden in de komende werkgroepbijeenkomsten dit najaar.
- Er is nog geen landelijk digitaal verzamelformulier voorhanden vanuit BIZ om alle gegevens te verzamelen (conform de landelijke afspraken).
- De afspraak is gemaakt dat BIZ de STEP afneemt bij aanvang en beëindiging van de zorg om een uitspraak te kunnen doen over of de ernst van de problematiek van de cliënt is verminderd. Deze afspraak moet nog geoperationaliseerd worden.

Vervolgaanpak:

- In de werkgroep Effectiviteit van het programma "Sturing & Financiering" wordt op dit moment geïnventariseerd hoever de verschillende Jeugd & Opvoedorganisaties zijn met de implementatie en wijze van registratie van de prestatie-indicatoren.
- Uit deze inventarisatie zal een vervolg Plan van Aanpak worden gemaakt, waarbij gesignaleerde problemen zullen worden aangepakt. Ook zal worden bepaald op welke wijze deze indicatoren kunnen worden verwerkt in de reeds bestaande kwartaalrapportage aan de Provincie. Wij verwachten ingaande 2011 over deze prestatie-indicatoren geïntegreerd te kunnen gaan rapporteren.

2. Afspraken in IPO-verband mbt eenduidige minimale set managementinformatie:

Aanbeveling 2:

Bespreek in IPO-verband welke managementinformatie minimaal nodig is om grip te krijgen op de problemen die zich voordoen in de jeugdzorg en maak hierover afspraken met het Rijk. Zorg ervoor dat deze (beperkte set van) informatie eenduidig is gedefinieerd en zo lang mogelijk hetzelfde blijft, zodat de Bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders de mogelijkheid krijgen deze informatie betrouwbaar en onderling vergelijkbaar aan te leveren. NB: Begin 2010 zal het landelijke Rapportage-format beleidsinformatie jeugdzorg betreffende de kwartaalrapportages van de Bureaus Jeugdzorg worden aangepast.

Actie:

Aanbeveling 2 is gericht aan de Provincie.

Stand van zaken oktober 2010:

Actie voor Provincie

Vervolgaanpak:

Actie voor Provincie

3. Registratiesysteem:

Aanbeveling 3:

Bespreek met de Bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders waar de registratiesystemen tekortschieten en dwing landelijk af dat de registratiesystemen aan de minimale eisen voldoen. Hanteer bijvoorbeeld een landelijk keurmerk voor registratiesystemen en dwing af dat op termijn alle door de zorginstellingen gebruikte systemen aan dit keurmerk voldoen. NB: De Rekenkamer benadrukt dat landelijke regie op de informatievoorziening absoluut noodzakelijk is. Dit ongeacht of de verantwoordelijkheid voor (een deel van) de uitvoering van de jeugdzorg bij het Rijk, de provincies

Actie:

Bureau Jeugdzorg en de organisaties voor Jeugd & Opvoedhulp in Noord-Holland hebben moeten vaststellen, dat de diversiteit aan gebruikte (cliënt)registratiesystemen een belemmerende factor vormt voor het efficiënt en correct in beeld brengen van relevante informatie over cliënttrajecten. In de afgelopen periode hebben wij samen met de Provincie gewerkt aan een rapportagemodel, wat inmiddels door alle organisaties Jeugd & Opvoedhulp wordt gebruikt. De rapportages worden verzameld via de database van de ADD groep. Dit werkt tot tevredenheid van alle partijen. Bureau Jeugdzorg Noord-Holland rapporteert daarnaast middels het Rapportageformat Beleidsinformatie Jeugdzorg. Wij werken samen met de Provincie aan verdere verbetering van de managementinformatie en hebben daar met elkaar heldere afspraken over gemaakt. In de TWIN-H voorstellen zijn gelden gereserveerd om de managementinformatie met elkaar verder uit te bouwen, aansluitend op landelijk vastgestelde normen. Daarnaast streven wij de komende jaren ook naar samenwerking door uniformering van de ondersteunende applicaties en verbetering van de management-informatie in de diverse organisaties en naar buiten toe. Hierdoor neemt de transparantie en vergelijkbaarheid van onze organisaties toe en zal de sturing verder kunnen worden verbeterd.

Stand van zaken oktober 2010:

- In het kader van trajectfinanciering wordt momenteel gezamenlijk onderzocht welke relevante informatie m.b.t. cliënttrajecten gewenst is en een eerste oriëntatie uitgevoerd hoe en door wie dit vormgegeven zou kunnen worden.
- Er is gestart met een onderzoek hoe te komen tot volledige digitale uitwisseling van gegevens tussen BJZ en J&O's.

- In de TWIN-H voorstellen zijn gelden gereserveerd voor een oriëntatie op de registratiesystemen bij de J&O's.
- De Provincie heeft met BJZNH en de J&O organisaties afspraken gemaakt over de gewenste inhoud van de kwartaalrapportages. Dit werkt tot tevredenheid van alle partijen. Via de ADD groep wordt, onder verantwoordelijkheid van het InstellingenBeraad de gewenste informatie gegenereerd uit de onderliggende databases van de meewerkende organisaties. Hierdoor wordt bereikt dat definities uniform worden gedefinieerd en gerapporteerd, cliënten kunnen worden ontduddeld en informatie snel kan worden geaggregeerd en geproduceerd.

Vervolgaanpak:

- Het programmateam/werkgroep beleidsinformatie stelt een advies op voor de Stuurgroep "Informatie & Bedrijfsvoering" m.b.t. de punten digitale gegevensuitwisseling en managementtool trajectinformatie. Voor het einde van het jaar wordt een projectvoorstel vastgesteld voor de digitale uitwisseling tussen Bureau Jeugdzorg en de J&O's.
- De stuurgroep maakt voor het onderdeel Beleidsinformatie vanuit TWIN-H een plan van aanpak mbt de uniformering van de registratiesystemen. In dit registratiesysteem worden medewerkers optimaal ondersteund om hun werk zo efficiënt mogelijk te kunnen uitvoeren en worden via workflow management tools de kwaliteit van de zorg beter geborgd en wordt het werk meer transparant en stuurbaar voor het management. Het plan van aanpak zal in november in de Stuurgroep worden vastgesteld.

4. Wachtlijstcijfers:

Aanbeveling 4:

Zorg dat zorgaanbieders alle relevante informatie over jeugdigen aan Bureau Jeugdzorg verstrekken en dat vervolgens Bureau Jeugdzorg de wachtlijstcijfers aanlevert aan de provincie. Bureau Jeugdzorg behoort als indicatieorgaan en casemanager het overzicht van de wachtende jeugdigen te hebben en behoort in staat te zijn om voor jeugdigen die bij meerdere zorgaanbieders (eventueel achtereenvolgend) zijn aangemeld te ontduddelen. Bureau Jeugdzorg moet daarnaast aan de provincie en het Rijk over de verleende geïndiceerde zorg rapporteren. Laat Bureau Jeugdzorg de wachttijd vanaf datum inwerkingtreding indicatiebesluit berekenen.

Actie:

Binnen Noord-Holland is overeengekomen, dat de relevante informatie over jeugdigen in een centrale database wordt geplaatst, van waaruit de gevraagde rapportages geleverd kunnen worden. BJZ heeft hierdoor een volledig beeld van de wachtende jeugdigen (bij de Noord-Hollandse J&O organisaties) en kan deze gegevens opnemen in haar verantwoording richting Rijk en Provincie. Invoering van het Burgerservicenummer (BSN) ten dienste van de registratie maakt ontduddelen op alle gewenste niveaus mogelijk. Gebruik van het BSN door de organisaties voor jeugdzorg is in de meeste gevallen niet toegestaan. Zo mag in het kader van de Verwijsindex wel gebruik gemaakt worden van het BSN, zij het met beperkingen. Landelijk zal hierover een besluit genomen moeten worden. Vanuit het Instellingenberaad zal hier op worden aangedrongen. (zie ook onder aanbeveling 6). Het Instellingenberaad neemt de aanbeveling over om de wachttijd vanaf datum indicatiebesluit te berekenen in plaats van vanaf datum acceptatie door de organisaties voor Jeugd & Opvoedhulp.

Stand van zaken oktober 2010:

- In het kader van de beleidsinformatie wordt in goed overleg met de provincie bekeken welke informatiebehoefte er is en hoe dit het beste vormgegeven kan worden. Dit heeft

- geleid tot een aangepast rapportageformat begin 2010. Voor de rapportage 3° kwartaal zijn nieuwe verbeteringen in de rapportage afgesproken.
- De J&O-organisaties hebben de afspraak om de wachttijd vanaf datum indicatiebesluit te registreren en te rapporteren, in plaats vanaf datum acceptatie. Per 1 oktober 2010 is dit bij alle J&O's doorgevoerd.
 - Het BSN-nummer mag wettelijk gezien nog steeds niet gebruikt worden. Het IB onderzoekt momenteel hoe er toch een uniek cliëntnummer gegeven kan worden. Hiervoor zullen nog dit najaar sluitende afspraken worden gemaakt mede in relatie tot het ontwikkelen van de digitale gegevensuitwisseling tussen BJZNH en de J & O organisaties.
 - In het IB is een aangepast definitieschema wachtlijsten uitgewerkt wat ook door de Provincie vastgesteld is. Daarin worden o.a. kinderen met een indicatiebesluit die op de wachtlijst staan bij een J&O maar bij een andere J&O een vorm van zorg ontvangen van de netto wachtlijst afgehaald.
 - Ingaande de rapportage van het 2° kwartaal 2010 rapporteert BJZNH over de status van cliënten op de netto wachtlijst van langer dan 9 weken.

Vervolgaanpak:

- Invoering uniek cliëntnummer.
- Projectplan om de basisadministratie van de J&O organisaties zo in te richten, dat de ADD groep geautomatiseerd de managementinformatie voor de J&O organisaties afzonderlijk en voor de IB organisaties gezamenlijk kan genereren over de volledige set, zoals is afgesproken tussen IB en Provincie. Deze informatie is voor wat betreft de productiegegevens en de wachtlijsten vanaf het 2° kwartaal 2010 operationeel.

5. Bewaren van gegevens:**Aanbeveling 5:**

Zorg ervoor dat de organisaties, die zich verantwoorden, de onderliggende gegevens een nader af te spreken periode bewaren en dat zij transparant kunnen maken welke keuzes zijn gemaakt om individuele jeugdigen wel of niet in de tellingen mee te nemen. Laat, al dan niet door een onafhankelijke partij, controleren of de organisaties de informatie ook conform de eenduidige definities aanleveren.

Actie:

Nagegaan zal worden op welke wijze de onderliggende gegevens thans bewaard worden. Ook zullen wij afspraken maken over de bewaartermijnen. Het Instellingenberaad heeft inmiddels besloten om in de rapportages enkele subcategorieën wachtenden op te nemen die binnen de bruto wachtlijst te onderscheiden zijn, zodat duidelijk wordt waar welke jongeren wachten. In de rapportages 2010 zullen deze verbeteringen zijn doorgevoerd. De gezamenlijke centrale database (zie ook onder 4.) wordt, in opdracht van het Instellingenberaad, beheerd door een externe, onafhankelijke partij (de ADD-groep); van hieruit vindt met regelmaat afstemming plaats over definities en het bereiken van eenduidigheid.

Stand van zaken oktober 2010:

- Door de afgesproken definities van de wachtlijstregistratie tussen de Provincie, BJZNH en de J&O organisaties, bestaat hier een uniform gehanteerd definitiekader.
- De ADD groep rapporteert op basis van deze definities. Deze gegevens kunnen niet door de individuele organisaties worden aangepast, zodat een zekere objectiviteit rond de gegevensverstrekking ontstaat. De validiteit van de gegevensvastlegging van de individuele organisaties wordt betrokken bij de jaarlijkse accountantscontrole en gerapporteerd in de verklaring van de accountant.

Vervolgaanpak:

- Met de ADD groep zal een sluitende procedure worden ontwikkeld om te waarborgen dat de gegevens minimaal 5 jaar worden bewaard en kunnen worden gereproduceerd. Deze actie zal voor het einde van het jaar worden afgerond.

6. Uniek registratienummer**Aanbeveling 6:**

Maak afspraken met Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders ten aanzien van het vastleggen van unieke registratienummers, zodat voor de afgegeven indicaties eenvoudig de bijbehorende zorgtrajecten bij de zorgaanbieder zijn te herleiden. Dit vereenvoudigt de communicatie tussen de instellingen en draagt bij aan eenduidige managementinformatie over de situatie van de kinderen.

Actie:

Met het invoeren van het BSN behoort het geschetste probleem van het niet altijd kunnen herleiden van de uitgevoerde zorgtrajecten bij de afgegeven indicaties tot het verleden.

Stand van zaken oktober 2010:

- Er loopt een onderzoek tussen BJZNH en de J&O's om te komen tot een uniek cliëntnummer. Hierover zal voor het einde van het jaar een definitief besluit worden genomen.

7. In- en uitstroom:**Aanbeveling 7:**

Ga na of de lagere uitstroom veroorzaakt wordt doordat jeugdigen langer jeugdzorg nodig hebben en of dit bijvoorbeeld te maken heeft met een verzwaring van de problematiek van jeugdigen. Probeer aan de hand van de uitkomsten vast te stellen of het mogelijk is de totale duur dat jeugdigen jeugdzorg krijgen te verkorten. Als dit niet mogelijk is en de huidige instroom (die op dit moment niet verder toeneemt) is niet terug te brengen, hou er dan rekening mee dat de komende jaren meer middelen voor jeugdzorg nodig zullen blijven.

Actie:

Verkorting van de totale behandeltrajecten is binnen de jeugdzorg niet altijd het enige gewenste doel. Zo kan een langer behandeltraject soms wenselijk zijn wanneer bijvoorbeeld de zwaardere residentiële zorg verkort wordt en een daaropvolgend ambulantly traject langer dient door te lopen. De zwaarte van de te onderscheiden deeltrajecten speelt hierin dus een essentiële rol. De vraag in hoeverre in algemene zin sprake is van verzwaring of vermeerdering van problematiek van jeugdigen in zorg is niet eenvoudig te beantwoorden. Met de prestatie-indicator *Vermindering van problematiek*, zullen we binnen de zorg een duidelijker beeld krijgen van de ernst van de problematiek. Zowel bij aanvang als bij beëindiging van de zorg zal immers door Bureau Jeugdzorg de ernst van de problematiek worden vastgesteld. Door verbetering van in- en uitstroombmogelijkheden willen de organisaties voor Jeugd & Opvoedhulp de behandelduur van vooral de zwaardere voorzieningen terugbrengen.

Stand van zaken oktober 2010:

- Door de mogelijkheden van de managementinformatie van de ADD groep is goed inzicht mogelijk op de ontwikkeling van de duur van de zorgtrajecten. Wij constateren hierin een dalende tendens. Bij enkele J&O organisaties bestaan concrete plannen om residentiële voorzieningen van 24 uren zorg om te bouwen tot uitbreiding van Pleegzorg en meer ambulante vormen van zorg. Op deze wijze wordt de zorg meer efficiënt.

- Belangrijk is dat nu meer zicht komt op het resultaat van de zorg. Het werken met deze indicatoren wordt op dit moment geïnventariseerd. Zie de opmerkingen onder aanbeveling 1.
- Overigens is bekend dat enkele J&O organisaties residentiële capaciteit ombouwen naar Pleegzorg en ambulante trajecten. Dit past in het beleid van de organisaties om cliënten in een kleinschaliger omgeving hulp te kunnen bieden en bevordert de efficiency van de zorg.

Aan
Commissie SI
Kopie aan

Uw contactpersoon
M. van den Heuvel
BEL/JZW

Doorkiesnummer 023-514 3956
heuvelm@noord-holland.nl

Betreft Beantwoording van
vragen van mevrouw Zeeman
(CDA fractie) rondvraag
Commissie SI d.d. 22 maart
2010

8 april 2010

116

Memo

Vraag 1:

M9-2a/21-04-08 SP motie Gaarne melding voortgang in licht van de monitor Jeugd over traject Beleidsinformatie Jeugdzorg, meer bijzonder de positie van jongeren 18+.

Antwoord: Wij beschikken niet over concrete gegevens die inzicht geven of 18+ jongeren in N-H trajecten jeugdzorg niet kunnen afronden. In het kader van het Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011 gaan we afspraken maken met gemeenten over noodzakelijke nazorg van gemeentelijke voorzieningen bij uitstroom uit de jeugdzorg. In dat verband verzamelen we informatie, die moet worden opgenomen in de monitor Jeugd (Staat van de N-H jeugd).

Vraag 2:

M11-5/17-11-08 SP motie

Is er gelet op de vraag stelling in de motie en de opname van vraaganalyse in uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2010, ten aanzien van onderwerp tienermoeders met LVG indicatie nog activiteit te verwachten, mede gelet op uitkomst van BJZ dat het geen substantieel probleem in N-H is.

Antwoord:

BJZ geeft, zoals geconstateerd wordt aan dat het geen substantieel probleem betreft. Er zijn dan ook geen specifieke activiteiten op dit vlak in gang gezet.

Vraag 3:

Met betrekking tot bestaan van data warehouse: Sinds wanneer is het dataware house operationeel?

Antwoord:

In 2008 heeft de ontwikkeling en implementatie plaatsgevonden. In 2009 is het data warehouse volledig operationeel

Vraag 4:

Bent u tevreden over het functioneren, mede gelet op moeizame verkrijging van gegevens door Randstedelijke Rekenkamer, voor hun rapportage ten behoeve van PS, dat de titel meekreeg: kind centraal of cijfers centraal?

Antwoord:

Met de invoering van het systeem zijn grote stappen gezet als het gaat om betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de gevraagde informatie. Door de verbeteringen was het mogelijk om in 2009 per kwartaal betrouwbare gegevens te verstrekken aan de commissie SI en aan het ministerie van Jeugd en Gezin. Denk hierbij aan de rapportage over de wachtlijsten en de groei van gebruikers in de jeugdzorg.

Vraag 5:

Wat zijn de kosten van dit datawarehouse vanaf instelling tot heden (1 januari 2010)

Antwoord:

In oktober 2007 heeft het samenwerkingsverband van de Noord-Hollandse aanbieders van jeugdzorg en opvoedhulp en het Bureau Jeugdzorg Noord-Holland (hierna Instellingenberaad) een subsidieaanvraag ingediend voor de ontwikkeling en implementatie van een federatief Informatiesysteem jeugdzorg in 2008. Het subsidiebedrag was € 216.109 (incl. BTW).

De exploitatiekosten per jaar bedragen € 76.104 per jaar.

Totale kosten tot 1 januari 2010 bedragen € 292.213:

2008: € 216.109 (ontwikkeling, implementatie en exploitatiekosten)

2009: € 76.104 (exploitatiekosten t.l.v. exploitatie zorgaanbieder)

Vraag 6:

Hoeveel geld heeft PS daarvoor beschikbaar gesteld of kwam geld elders vandaan-binnen uw portefeuille?

Antwoord:

Er zijn middelen beschikbaar gesteld uit de doeluitkering Jeugdzorg en niet uit autonome middelen.

Vraag 7:

Bent u voornemens om geld uit de TWIN-H middelen beschikbaar te stellen en hoeveel?

Antwoord:

Een van de drie projectvoorstellen in het kader van TWIN-H Jeugdzorg betreft de ontwikkeling van beleidsinformatie, doorontwikkelen van de Jeugdzorgmonitor en optimaliseren van het proces van bestuurlijke informatievoorziening. Op 21 januari heeft het Instellingenberaad een definitief projectvoorstel TWIN-H ingediend bij de Provincie Noord-Holland waarin de voorgenomen activiteiten op dit onderwerp nader zijn uitgewerkt.

In totaal is hiervoor een bedrag geraamd van € 2,3 miljoen.

Vraag 8:

Wie stuurt het datawarehouse aan?

Antwoord:

Het Instellingenberaad stuurt de ADD groep aan bij de uitvoering van de werkzaamheden met betrekking tot het datawarehouse en het genereren van informatie uit dit systeem..

Het informatiesysteem is gebaseerd op een federatieve gedachte, hetgeen inhoudt dat alle partners hun eigen informatiesysteem behouden. De aangeleverde informatie is en blijft eigendom van de individuele partners.

Vraag 9:

Wie leveren er allemaal gegevens en wie kan er bij die gegevens.

Antwoord:

De partners in het Instellingenberaad leveren de gegevens aan. Deze gegevens worden door de ADD groep opgeslagen in het Datawarehouse en bewerkt tot de gewenste informatie..

De partners in het Instellingenberaad kunnen ook via een dashboard bij die gegevens.

Vraag 9:

Wat is precies de rol van de gedeputeerde in dit geheel?

Antwoord:

GS verleent subsidies en voert overleg met de betrokken partijen om de informatievoorziening door de zorgaanbieders en BJZ op orde te krijgen. Dit is in lijn met het UVP 2010 jeugdzorg.

Vraag 10:

Kunt u op elk willekeurig moment beschikken over de daar opgeslagen gegevens/

Antwoord:

De structurele rapportages (op basis van vooraf afgesproken opzet, inhoud en frequentie) worden door het Instellingenberaad tijdig conform vooraf opgesteld schema opgeleverd aan de provincie. Denk hierbij aan de wachtlijstrapportages van het afgelopen jaar.

Incidentele informatieverzoeken vragen enige verwerkingstijd door het Instellingenberaad en de ADD groep. Deze verwerkingstijd is afhankelijk van de complexiteit van de informatievraag.

Leverbaarheid is ook afhankelijk van de aanwezige gegevens in het datawarehouse.

Ons beleid is om zo min mogelijk in te breken op de structurele informatievoorziening m.a.w. zo min mogelijk verzoeken om incidentele, eenmalige informatie te doen.

Vraag 11:

Recent hebben we in PS besloten middelen beschikbaar te stellen uit de TWIN-H voor Jeugdzorg onder kopje beleidsinformatie (november 2009). Daarbij heeft u aangegeven dat het instellingenberaad met een bestedingsplan zou komen, alvorens u tot besteding zou overgaan.

Is dit voorstel van het Instellingenberaad al bij u aangekomen, zo ja kan de SI inzage krijgen in die voorstellen, zo nee, waarom laat dit voorstel zo lang op zich wachten?

Zit voortgaande bekostiging van het datawarehouse ook in dat financieringsoverzicht?

Antwoord:

Het Instellingenberaad heeft al (eind januari) een projectvoorstel TWIN-H ingediend. In GS van 30 maart (2010-15016) heeft besluitvorming plaatsgevonden over dit projectvoorstel. Bij brief van 1 april 2010 is het besluit TWIN-H Jeugd en de betreffende stukken waaronder het projectvoorstel van het Instellingenberaad aan de Provinciale Staten toegestuurd. De bekostiging van de doorontwikkeling van de datawarehouse is hier in meegenomen.

Vraag 12:

Is het niet zo dat wij nu voor het datawarehouse betalen terwijl het ook een taak van Bureau Jeugdzorg kan zijn en dan binnen de reguliere beschikbare middelen. Met andere woorden bent u niet bezig overbodige uitgaven te doen die we beter anders kunnen besteden binnen de jeugdzorg

Antwoord: GS zijn al eerder op deze zaak ingegaan naar aanleiding van het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer en hebben gesteld dat Bureau Jeugdzorg de centrale leverancier van beleidsinformatie aan de provincie dient te zijn. Essentieel is echter dat de registratie van BJZ en de zorgaanbieders goed op elkaar aansluit. Wij bevorderen daarom dat er een goede aansluiting komt tussen het datawarehouse van de zorgaanbieders en de registratie

| **Memo**

van BJZ. Wij hebben afspraken gemaakt met het Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland over het realiseren van die aansluiting. GS hebben gewezen op afspraken over de aansluiting van de registratie van Bzj en het datawarehouse en hebben in december jl. met BzjNH gesproken over de daarvoor noodzakelijke acties. Hiervoor is ondersteuning vanwege Initi8 aangeboden en aangenomen. De afspraken - welke in het eerste kwartaal van 2010 worden vertaald in een plan van aanpak en resultaatafspraken zien er op toe dat in de loop van 2010 BzjNH de door de provincie gewenste beleidsinformatie centraal aanlevert. Het datawarehouse van de gezamenlijke zorgaanbieders is daarbij voor BzjNH de 'spiegel' waaraan het zijn eigen gegevens (unieke cliënten met unieke cliëntnummers (bij voorkeur BSN), start en einde zorg, etc.) kan koppelen en toetsen. Er is geen sprake van het doen van overbodige uitgaven.

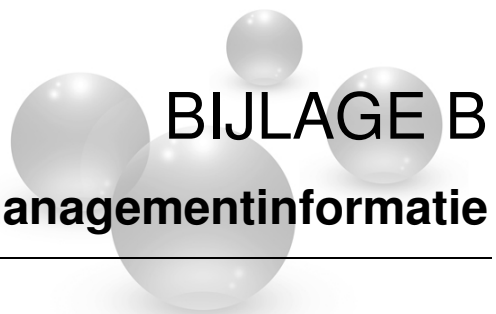
Vraag 13:

In diezelfde vergadering heeft PS besloten geld binnen TWIN-H beschikbaar te stellen voor werkers in de jeugdzorg. Is het niet zo dat ook op dit terrein het Instellingenberaad met voorstellen zou komen. Zijn die voorstellen er al en wat houden die voorstellen in? Bent u of gaat u daarmee aan de slag?

Antwoord:

Het Instellingenberaad heeft inmiddels een projectvoorstel TWIN-H ingediend. In GS van 30 maart (2010-15016) heeft besluitvorming plaatsgevonden over dit projectvoorstel. Bij brief van 1 april 2010 is het besluit TWIN-H Jeugd en de betreffende stukken waaronder het projectvoorstel van het Instellingenberaad aan de Provinciale Staten toegestuurd. Dit projectvoorstel betreft ook de voorgenomen activiteiten voor werkers in de jeugdzorg.

Memo | 6 | 6 Beantwoording van vragen van mevrouw Zeeman (CDA fractie) rondvraag
Commissie SI d.d. 22 maart 2010

BIJLAGE B

Overzicht ontwikkelde managementinformatie

Ten behoeve van de beoordeling van de opvolging van aanbeveling 2 heeft de Rekenkamer de managementinformatie die in landelijk verband is ontwikkeld vergeleken met de managementinformatie die de provincie Noord-Holland met het Instellingenberaad heeft ontwikkeld. De managementinformatie die in landelijk verband is ontwikkeld bestaat uit 6 hoofdstukken met 41 (sub-)paragrafen waarin de informatie in tabellen wordt weergegeven. De managementinformatie die in provinciaal verband is ontwikkeld bestaat uit 9 grafieken waarin de informatie wordt weergegeven. De informatie in 5 van de 9 grafieken is geheel of gedeeltelijk overlappend met de managementinformatie die in landelijk verband is ontwikkeld. In de drie volgende tabellen is weergegeven welke informatie overlappend is en welke niet.

Tabel 1 Overlappende managementinformatie in landelijk en provinciaal verband

Managementinformatie landelijk ontwikkeld (komt rechtstreeks uit registratie Bureau Jeugdzorg)	Managementinformatie provinciaal ontwikkeld (komt uit extern datawarehouse)
2. Instroom, doorstroom en uitstroom bij de jeugdzorg	
2.5 Aantal jeugdigen bij bureau jeugdzorg (en instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp)	Unieke cliënten Bureau Jeugdzorg en instellingen Jeugd en Opvoedhulp in zorg (grafieken 1 en 4)
2.6 Doorstroom naar zorgvorm: aantal jeugdigen met een eerste aanspraak	Unieke cliënten met een eerste indicatie van Bureau Jeugdzorg (grafiek 3)
2.9 Aantal unieke jeugdigen dat langer dan 9 weken wacht op start zorg (bruto en netto)	Bruto en netto wachtlijst langer dan 9 weken (grafiek 8)
<u>Combinatie van informatie:</u>	
2.2 Instroom bureau jeugdzorg: aantal nieuwe cliënttrajecten	Unieke cliënten Bureau Jeugdzorg die zorg hebben of hebben gehad (grafiek 1)
2.5 Aantal jeugdigen bij bureau jeugdzorg (en instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp)	
3. Informatie over de zorgverlening	
<u>Combinatie van informatie:</u>	
2.5 Aantal jeugdigen bij bureau jeugdzorg (en instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp)	Unieke cliënten instellingen Jeugd en Opvoedhulp die zorg hebben of hebben gehad (grafiek 4)
3.2 Instroom, uitstroom en duur zorgtrajecten	
3.3 Instroom, uitstroom en duur per zorgvorm	Geleverde zorg door instellingen Jeugd en Opvoedhulp (grafiek 5)

Tabel 2 Aanvullende managementinformatie alleen ontwikkeld in landelijk verband

Managementinformatie landelijk ontwikkeld (komt rechtstreeks uit registratie Bureau Jeugdzorg)
1. Cliëntkenmerken (Leeftijd, geslacht, herkomst)
1.1 Cliëntkenmerken bij nieuw cliënttraject bij bureau jeugdzorg en aanvang onderzoek AMK
1.2 Cliëntkenmerken van jeugdigen in het gedwongen kader
1.3 Cliëntkenmerken van jeugdigen in de jeugdzorg
1.4 Onderverdeling naar leefsituatie jeugdigen
1.5 Onderverdeling van jeugdigen naar gemeente van inschrijving
2. Instroom, doorstroom en uitstroom bij de jeugdzorg
2.1 Aantal aanmeldingen en vervolg op aanmelding in het vrijwillig kader
2.3 Instroom in het vrijwillig kader: wijze van instroom
2.4 Jeugdbeschermingsketen
2.4.1 Aantal besproken cases bij het Casusoverleg Bescherming
2.4.2 Resultaat besluitvorming in Casusoverleg Bescherming
2.4.3 Doorlooptijd jeugdbeschermingsketen
2.7 Doorstroom naar zorgvorm: aantallen zorgaanpakken
2.8 Doorlooptijd tussen instroom en vestiging eerste aanspraak(en) (vrijwillig kader)
2.10 Duur van het cliënttraject
3. Informatie over de zorgverlening
3.1 Aantal jeugdigen per zorgvorm
4. Informatie over jeugdbescherming
4.1 Aantal jeugdigen met een maatregel jeugdbescherming
4.2 Instroom, uitstroom en duur jeugdbescherming
4.3 Instroom en uitstroom naar type maatregelen
4.4 Duur van de ondertoezichtstelling
4.5 Reden beëindiging ondertoezichtstelling
4.6 Reden beëindiging (voorlopige) voogdij
4.7 Jeugdigen naar verblijfsituatie
4.8 Duur van de uithuisplaatsing per jeugdige
5. Informatie over jeugdreclassering
5.1 Aantal jeugdigen met een maatregel jeugdreclassering
5.2 Aantal jeugdigen met jeugdreclassering en jeugdbescherming
5.3 Instroom, uitstroom en duur jeugdreclassering
5.4 Het aantal uitgevoerde modaliteiten jeugdreclassering
5.5 Doorlooptijd tot eerste contact met jeugdige
5.6 Doorlooptijd tot vaststelling plan
6. Advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK)
6.1 Aantal eerste contacten: adviezen, consulten en meldingen voor onderzoek
6.2 Hoedanigheid van de persoon die contact opneemt met het AMK
6.3 Meldingen wachtend op start onderzoek
6.4 Doorlooptijd van melding tot aanvang onderzoek
6.5 Doorlooptijd van melding tot afronding onderzoek
6.6 Resultaat van het onderzoek en vervolg voor jeugdige na afronding onderzoek

Tabel 3 Aanvullende managementinformatie alleen ontwikkeld in provinciaal verband

Managementinformatie provinciaal ontwikkeld (komt uit extern datawarehouse)
Geleverde zorgdagen Bureau Jeugdzorg en instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp (grafieken 2 en 6).
Unieke cliënten met een indicatie van Bureau Jeugdzorg (grafiek 3)
Gestarte zorg binnen en buiten de normwachtijd (grafiek 7). Norm crisis = 1 dag en norm niet crisis = 9 weken.
Nog aan te vangen zorg door instellingen Jeugd en Opvoedhulp (grafiek 5)
Mate van herhaling gemeten bij aanvang van een zorgtraject (grafiek 9)

BIJLAGE C

Lijst van geraadpleegde bronnen

Wet en regelgeving

- Wet op de jeugdzorg (2004)
- Voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de jeugdzorg (2010)
- Wet bescherming persoonsgegevens (2000)

Documenten algemeen

- Nji (2010), STEP Standaard Taxatie Ernst Problematiek Handleiding 2010
- IPO en voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin (2009), Afsprakenkader Jeugdzorg 2010-2011
- IPO (2010), Format rapportage prestatieafspraken Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011
- IPO (2010), Agenda's Brede Overleg- en Adviesgroep Sociaal Beleid 2010
- IPO (2010), bijlage 2 bij agendapunt 4e Brede Overleg- en Adviesgroep Sociaal Beleid: Uitkomst uitvraag IPO naar knelpunten/oplossingen in uitstroom uit de jeugdzorg, 15 april 2010
- IPO (2010), bijlage 1 bij agendapunt 4g Brede Overleg- en Adviesgroep Sociaal Beleid: Inventarisatie beoordeling door de Bureaus Jeugdzorg van het aantal onverantwoord wachtenden, 16 december 2010
- Randstedelijke Rekenkamer (2010), Kind Centraal of cijfers centraal?
- Rijk, IPO, VNG, Unie van Waterschappen (2011), Bestuursakkoord 2011-2015
- Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 839, nr. 52
- Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 31 839, nr. 75
- Voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin, voormalig ministerie van Justitie, IPO en Jeugdzorg Nederland (voorheen MOgroep Jeugdzorg) (2009), Raamwerkafspraken prestatie-indicatoren
- Voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin, voormalig ministerie van Justitie, IPO, Jeugdzorg Nederland (voorheen MOgroep Jeugdzorg) en de Raad voor de Kinderbescherming (2010), Rapportageformat beleidsinformatie Jeugdzorg
- Voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin, voormalig ministerie van Justitie, IPO, Jeugdzorg Nederland (voorheen MOgroep Jeugdzorg) en de Raad voor de Kinderbescherming (2010), Gegevenswoordenboek
- Voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin, voormalig ministerie van Justitie, IPO, Jeugdzorg Nederland (voorheen MOgroep Jeugdzorg) en de Raad voor de Kinderbescherming (2010), Informatieprotocol

Documenten provincie Noord-Holland

- Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland (2010), Brief aan provincie Noord-Holland met een overzicht van de stand van zaken van de acties naar aanleiding van het rapport 'Kind centraal of cijfers centraal?', 27 oktober 2010
- Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland (2010), Vierde kwartaalrapportage 2010
- Instellingenberaad jeugdzorg Noord-Holland (2011), Brief aan de provincie Noord-Holland inzake de ontbrekende opdrachtbevestiging voor het externe datawarehouse, 23 maart 2011
- IPO (2011), Brief aan provincie Noord-Holland inzake onderzoek Randstedelijke Rekenkamer, 3 januari 2011
- Provincie Noord-Holland (2010), Notitie GS voor commissie Sociale Infrastructuur: planning uitvoering aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer, 26 januari 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Verslag vergadering commissie Sociale Infrastructuur, 15 februari 2010

- Provincie Noord-Holland (2010), GS-besluit 2010-15016, 30 maart 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Memo aan Bureau Jeugdzorg en de instellingen voor Jeugd en Opvoedhulp, 6 mei 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Verslag vergadering commissie Sociale Infrastructuur, 20 mei 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Rapportage uitvoering Afsprakenkader jeugdzorg 2010-2011
- Provincie Noord-Holland (2010), Rapportage wachtlijstcijfers peildatum 1 juli 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2011
- Provincie Noord-Holland (2010), Brief GS aan Randstedelijke Rekenkamer inzake uitvoering aanbevelingen Kind centraal of cijfers centraal, 11 november 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Brief aan het IPO inzake onderzoek Randstedelijke Rekenkamer, 24 november 2010
- Provincie Noord-Holland (2010), Beantwoording GS van vragen van de CDA fractie rondvraag commissie Sociale Infrastructuur, 22 maart 2010

BIJLAGE D

Lijst van geraadpleegde personen

Provincie Noord-Holland

- Mevrouw E. Sweet, gedeputeerde Zorg en Welzijn
- De heer J. van der Wal, senior beleidsadviseur sector Jeugd, Zorg en Welzijn
- De heer M. de Vries, senior beleidsadviseur sector Jeugd, Zorg en Welzijn

IPO

- De heer M. de Wilde, beleidsadviseur jeugdzorg

Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

Telefoon 020 - 58 18 585
Fax 020 - 58 18 586

info@randstedelijke-rekenkamer.nl
www.randstedelijke-rekenkamer.nl